

บทที่ 4

กฎหมาย เปรียบเทียบการคุ้มครอง

ข้อมูลส่วนบุคคล

ในประเทศภาคพื้นตะวันออก เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ได้มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีในด้านการสื่อสารข้อมูลและข่าวสารเจริญเติบโตรวดเร็วก่อนประเทศในแถบเอเชีย การแข่งขันกันแสวงหาข่าวสารยิ่งเพิ่มมากขึ้น แทบจะกล่าวได้ว่า ข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เป็นปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการบริโภคของบุคคลทุกจำพวก ทำให้เกิดเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาข้อมูลและข่าวสารที่ทันสมัย เช่น กล้องถ่ายรูป กล้องส่องทางไกล เครื่องบันทึกเสียงขนาดเล็ก เครื่องมือในการดักฟังเสียงพูดทางโทรศัพท์ หรือไมโครโฟนขนาดจิ๋วที่สามารถนำไปซ่อนไว้ใกล้ตัวบุคคลที่ตนต้องการจะทราบข้อมูลได้โดยเจ้าตัวไม่ทราบ

นอกจากนี้ ระบบการเก็บข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ได้พัฒนาก้าวหน้าขึ้นในหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็น ตำรวจ หน่วยงานที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ เป็นต้น จะมีการเก็บข้อมูลของบุคคลไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ซึ่งเป็นการง่ายอย่างยิ่งในการที่บุคคลผู้แสวงหาข้อมูลและข่าวสาร หรือสื่อมวลชนในแขนงต่าง ๆ สามารถเสาะแสวงหามาได้

กลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจยุโรปในขณะนั้นหรือสหภาพยุโรปในปัจจุบัน จึงรวมตัวกัน และตกลงให้แต่ละประเทศที่เป็นสมาชิกของออกกฎหมายคุ้มครองการใช้ข้อมูลข่าวสารขึ้น โดยจัดทำเป็นอนุสัญญา ชื่อว่า "Convention for the protection of individuals with regard to automatic processing of personal data"

โดยมีวัตถุประสงค์คือ ต้องการขยายความปลอดภัยของสิทธิที่เกี่ยวกับบุคคลและเสรีภาพขั้นพื้นฐานออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิที่เกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว โดยคำนึงถึงการไหลข้ามพรมแดนมากขึ้นของกระบวนการอัตโนมัติของข้อมูลส่วนบุคคล * และเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำอันมิชอบต่อข่าวสารและข้อมูล ซึ่งเกิดขึ้นได้ในหลายประเทศ อาทิ การจารกรรมข้อมูล การดักฟัง การสืบค้นข้อมูลจากหน่วยความจำคอมพิวเตอร์ เป็นต้น European Commission ได้ให้รัฐสมาชิกของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป อันประกอบไปด้วย ประเทศสมาชิกในขณะนั้น 10 ประเทศ คือ ออสเตรีย เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เยอรมันตะวันตก ลักเซมเบิร์ก นอร์เวย์ ปอร์ตุเกส สวีเดน เติร์กี และ สหราชอาณาจักร ร่วมลงนามและให้สัตยาบันต่ออนุสัญญา¹ ก่อนสิ้นปี ค.ศ.1982 หรือ พ.ศ. 2525

และประเทศเหล่านี้ เมื่อได้ลงนามและให้สัตยาบันแล้ว จะต้องไปออกกฎหมายภายในของประเทศของตน เพื่อคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล หรือสิทธิความเป็นส่วนตัว โดยทุกประเทศที่กล่าวมา¹นี้ตกลงร่วมลงนามและให้สัตยาบันต่ออนุสัญญา¹ ในวาระต่างๆ กัน กล่าวคือ เมื่อวันที่ 28 มกราคม 1981 หรือ พ.ศ. 2524 มีประเทศที่ร่วมลงนาม คือ ออสเตรีย เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เยอรมันตะวันตก ลักเซมเบิร์ก สวีเดน และเติร์กี และเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 1981 (2524) ประเทศนอร์เวย์ ได้ให้สัตยาบันและลงนาม ต่อมาเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 1981 (2524) สหราชอาณาจักร และปอร์ตุเกส เป็นอีกสองประเทศสุดท้ายที่ลงนามและให้สัตยาบัน¹

* "Considering that it is desirable to extend the safeguards for everyone's rights and fundamental freedoms, and in particular the right to the respect for privacy, taking account of the increasing flow across frontiers of personal data undergoing automatic processing"

¹ ดู Convention for the protection of individuals with regard to automatic processing of personal data

ประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป จัดเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีข่าวสารสูงและมีกฎหมายคุ้มครองความเป็นส่วนตัวของประชาชนมาก่อน ผู้เขียนจึงเลือกประเทศในกลุ่มนี้เพื่อเป็นตัวอย่างของการศึกษาเปรียบเทียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายของประเทศอังกฤษ ส่วนประเทศอื่น ๆ ที่ผู้เขียนใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาเปรียบเทียบยังมีประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศสิงคโปร์ ทั้งนี้เพราะสหรัฐอเมริกาได้ชื่อว่าเป็นดินแดนแห่งเสรีภาพ ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในประการต่าง ๆ ทั้งปวง รวมถึงสิทธิความเป็นส่วนตัว ซึ่งถือได้ว่าก่อกำเนิดขึ้นมาพร้อมกับประเทศเลยทีเดียว ส่วนที่ผู้เขียนเลือกประเทศสิงคโปร์เพื่อมาศึกษาเปรียบเทียบนั้น เนื่องจากเป็นประเทศเพื่อนบ้านในย่านอาเซียน และมีการพัฒนาในทางเศรษฐกิจและสังคมทัดเทียมพอ ๆ กับประเทศไทย จะเห็นได้ว่าในย่านประเทศอาเซียนนั้นคู่แข่งในระบบเศรษฐกิจ สังคม ย่อมหนีไม่พ้นประเทศไทยกับสิงคโปร์

ในบทนี้จะกล่าวถึงแนวความคิดและประวัติความเป็นมาของการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลของประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศที่ลงนามร่วม และให้สัตยาบันในอนุสัญญาของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป และประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่มีอิสระและความเป็นเสรีอยู่แล้วในเรื่องสิทธิของประชาชนพลเมือง ส่วนในภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ ซึ่งโดยส่วนใหญ่เกือบทุกประเทศหาได้มีกฎหมายหรือบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลไม่ โดยเฉพาะประเทศไทยก็ยังไม่มียกกฎหมายหรือบทบัญญัติออกมาเพื่อคุ้มครองในเรื่องดังกล่าวนี้โดยตรง ประเทศในภาคพื้นเอเชียที่เห็นเด่นชัดว่ามีกฎหมายออกมาเพื่อคุ้มครองในเรื่องดังกล่าวนี้ ได้แก่ ประเทศออสเตรเลีย ส่วนประเทศสิงคโปร์ที่จะศึกษาต่อไปนั้นก็ยังไม่มียกกฎหมายหรือบทบัญญัติออกมาคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแต่ประการใด มีแต่เพียงเป็นบทบัญญัติที่กระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายบางเรื่องบางประเภทเท่านั้น ดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

ประเทศอังกฤษ

1. ประวัติความเป็นมาในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ในประเทศอังกฤษ เดิมสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลหรือสิทธิความเป็นส่วนตัวหาได้เป็นที่ยอมรับไม่ เพราะเห็นว่าขัดแย้งกับสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นโดยเสรี เสรีภาพของสื่อมวลชนในอังกฤษในการแสวงหาข่าวสาร จึงมีความผูกพันอย่างใกล้ชิดกับเสรีภาพของประชาชนในการได้รับข่าวสาร ในประเทศอังกฤษมีหลักการสำคัญประการหนึ่งว่า "ประชาชนสามารถทำนิติเตียนรัฐบาลในเรื่องนโยบายได้ และประชาชนแสดงออกถึงความต้องการได้โดยทางหนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์ ตลอดถึงการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน" ²

อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศอังกฤษก็ถือว่า เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยเสรีเป็นหลักประการสำคัญ แต่ในความเป็นจริงแล้ว การแสดงความคิดเห็นก็เป็นได้แต่เพียงการแสดงความคิดเห็นในกรอบแห่งกฎหมาย เพราะในทัศนะของฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการถือว่า เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นนั้นเป็นสิ่งตีตราบเท่าที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น

² กุลพล พลวัน, "เสรีภาพของสื่อมวลชนในประเทศไทยในการแสวงหาข่าวสาร," วารสารอักษร ปีที่ 9 ฉบับที่ 10 (สิงหาคม 2529) : 15-16.

แม้สื่อมวลชนอังกฤษจะตกอยู่ภายใต้กฎหมายหลายประการ แต่ในกรณีถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ก็อาจยกข้อต่อสู้ขึ้นกล่าวอ้าง โดยอ้างว่าการรายงานข่าวนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ ซึ่งในการต่อสู้คดีของสื่อมวลชนอังกฤษนั้นจะได้รับความคุ้มครองหลายประการ อันเปรียบเสมือนเป็นกันชนหรือหลักประกันเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยเสรีในประเทศอังกฤษ³ กล่าวคือ

ก) การกล่าวอ้างอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป และบรรทัดฐานที่ศาลสิทธิมนุษยชนได้วินิจฉัยไว้เพื่อสนับสนุนข้อต่อสู้ของสื่อมวลชน ในคดีที่เกี่ยวกับสิทธิของสื่อมวลชนที่พิจารณาในศาลอังกฤษ โดยมาตราสำคัญของอนุสัญญานี้ได้แก่ มาตรา 10 ซึ่งบัญญัติว่า "บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสรีภาพนี้รวมทั้งเสรีภาพที่จะยึดมั่นในความเห็น และที่จะรับหรือให้ข่าวสาร ที่ชนะโดยปราศจากการแทรกแซงจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และโดยไม่มีคำนึงถึงเขตแดน"

ข) การพิจารณาโดยคณะลูกขุน ถือเป็นหลักประกันสำคัญต่อการดำเนินงานของสื่อมวลชนภายใต้บทกฎหมายที่เข้มงวด ดังเช่น คณะลูกขุนได้เคยปฏิเสธไม่ยอมรับมาตรา 2 ของพระราชบัญญัติว่าด้วยความลับทางราชการ พ.ศ.2454 โดยยกฟ้องบรรณาธิการหนังสือซันเดย์เทเลกราฟ เนื่องจากลงพิมพ์รายงานลับในราชการทหารเกี่ยวกับสงคราม ซึ่งระบุว่ารัฐมนตรีให้การเท็จต่อรัฐสภา พยานโจทก์มีดจำเลยอย่างคืบไม่หลุด ถึงขนาดที่จำเลยเองก็คิดจะรับสารภาพเพื่อแลกกับการถูกลงโทษปรับ แต่คณะลูกขุนกลับมองไปในแง่ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ แต่มิได้หมายความว่า สื่อมวลชนอังกฤษมีสิทธิได้รับการพิจารณาโดยคณะลูกขุนในทุกคดีที่ฟ้อง ความผิดหลายอย่างที่จำเลยไม่อาจอ้างความคุ้มครองข้อนี้ได้ เช่น ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ความผิดซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลแขวง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม คณะลูกขุนก็ยังถือเป็นกันชนชั้นดีให้กับการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนอังกฤษอยู่นั่นเอง

³ วิสาร พันธนะ, "เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนอังกฤษ," กฎหมายและจริยธรรมสื่อมวลชน 8-15 (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2532), หน้า 796-803.

ค) การพิจารณาโดยเปิดเผยในศาล เพราะความเปิดเผยนั้นแท้จริงคือ วิชาแห่งความยุติธรรมเป็นตัวกระตุ้นต่อสำนึกในหน้าที่ และเป็นผู้พิทักษ์ความซื่อสัตย์ ทั้งยังทำให้ผู้พิพากษา ขณะพิจารณาคดีตกอยู่ภายใต้การพิจารณาของผู้อื่นอีกด้วย การให้ความยุติธรรม โดยเปิดเผยยังเกิดผลดีในแง่ที่ว่า พยานหลักฐานตลอดจนข้อโต้แย้งต่าง ๆ เป็นที่รู้ของ สาธารณชน ทำให้สังคมสามารถวินิจฉัยด้วยตัวเองถึงมาตรฐานและคุณภาพแห่งความยุติธรรมที่ จำเลยในคดีกระทำไปในนามของสังคม ก่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่า การบริหารความยุติธรรม โดยเปิดเผยนั้นอยู่ภายใต้การพิทักษ์รักษาของสาธารณะ

ง) การขาดข้อจำกัดในการสั่งห้ามสื่อมวลชนเผยแพร่ข่าวสาร ทั้งนี้เพราะ ประเทศอังกฤษไม่มีรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร ขึ้นอยู่กับศาลที่จะออกคำสั่งห้ามสื่อมวลชนเผยแพร่ ข่าวสาร ระวังการตีพิมพ์ข่าวสารและข้อมูลเรื่องใด ๆ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นศาลจะคำนึงถึงความเป็น อิสระในการแสดงความคิดเห็นได้ด้วย

จ) นโยบายการฟ้องคดีและประโยชน์สาธารณะ ซึ่งเป็นดุลพินิจของอธิบดี กรมอัยการ ที่เป็นหลักประกันเสรีภาพของสื่อมวลชนอีกประการหนึ่ง ในการใช้ดุลพินิจดังกล่าว อธิบดีกรมอัยการจำต้องพิจารณาถึงความเห็นสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องนั้น และแน่นอนว่า ความเห็นสาธารณะที่สนับสนุนเสรีภาพของการแสดงความคิดเห็นย่อมมีน้ำหนักยิ่งต่อการสั่งฟ้องหรือไม่ ฟ้องสื่อมวลชน *

* ประเทศอังกฤษเดิมถือหลักการแสดงความคิดเห็นโดยเสรี เป็นประการสำคัญมากกว่าการคุ้มครองข้อมูลและข่าวสาร ซึ่งก็จะเห็นได้จาก ข่าวที่ลงว่าสามีภริยามีปากเสียงและ ทำร้ายกันนั้น โดยข้อเท็จจริงเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของผู้อื่น และในขณะนั้นประเทศ อังกฤษยังไม่ได้คำนึงถึงและไม่มีการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนตัว ดังนั้นการลงข่าวทำนองนี้ จึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงหรือละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนตัว หนังสือพิมพ์ที่ลงข่าว จึงไม่ต้องรับผิดชอบ

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันศาลก็ได้มีคำพิพากษาในแนวทางของการอนุญาตให้มีการฟ้องร้อง เพื่อยับยั้งการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม หรือห้ามเปิดเผยชีวิตส่วนตัวของผู้อื่นหรือแผนงานขององค์กรได้ แต่เมื่อถูกฟ้องสื่อมวลชนก็สามารถขอสืบ โดยอ้างความเป็นตัวแทนสาธารณะที่จะเผยแพร่ข่าวสาร ซึ่งได้มาอย่างลับๆ จากผู้ที่ไม่ประสงค์จะให้ผู้อื่นล่วงรู้ข่าวสารนั้น คดีที่โจทก์ฟ้องขอให้หยุดการเสนอข่าวเนื่องจากเป็นความลับนั้นเท่ากับอ้างสิทธิคุ้มครองชีวิตส่วนตัวหรือทรัพย์สินส่วนตัว ข้ออ้างนี้ในตัวของมันเองก็เป็นเรื่องประโยชน์สาธารณะอยู่บางส่วนซึ่งจะต้องชั่งน้ำหนักเปรียบเทียบกับประโยชน์สาธารณะอันเกิดจากการเปิดเผยข่าวสารส่วนบุคคล ในบางคดีศาลวินิจฉัยว่าสิทธิในชีวิตส่วนตัวจำต้องหลีกทางจะอ้างสิทธิในชีวิตส่วนตัวเพื่อปกปิดอาชญากรรม การฉ้อฉล หรือความประพฤติที่ขัดต่อศีลธรรมไม่ได้ *

ในปี 1970 รัฐบาลอังกฤษจึงได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง มีชื่อว่า "Younger Committee" เพื่อพิจารณาศึกษาว่ามีความต้องการที่จะให้ออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองประชาชนพลเมืองต่อการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ซึ่งกระทำขึ้นโดยบุคคลหนึ่งหรือหน่วยงานในภาคเอกชนหรือไม่ คณะกรรมการชุดนี้ได้ร้องขอให้ขยายอำนาจของตนให้ครอบคลุมถึงภาครัฐด้วยแต่ก็ได้รับการปฏิเสธ

* สังคมในประเทศอังกฤษไม่อาจสกัดกั้นข่าวสารเพียงเพราะเหตุว่าถูกประทับตรา "ลับ" หรือเพราะเจ้าของไม่ต้องการให้เผยแพร่ได้ ในกรณีที่สื่อมวลชนได้ข่าวสารมาโดยปฏิบัติการลับของตนเอง เช่น ฉวยโอกาสหรือดักฟัง ไม่ได้ถือว่าฝ่าฝืนพันธะในการรักษาความลับ จึงขอให้ระงับหรือห้ามการเผยแพร่ไม่ได้ อาทิเช่น สถานีวิทยุโทรทัศน์ บีบีซีออก อากาศภาพยนตร์ที่ถ่ายทำอย่างลับ ๆ ในโรงแรมชาวยอย แสดงให้เห็นกลโกงของพนักงานขายเหล้าในบาร์ที่รินเหล้าให้ลูกค้าน้อยกว่าปริมาณที่สั่ง ศาลปฏิเสธคำขอของโรงแรมชาวยอยที่ให้สั่งห้ามการออกอากาศ กล่าวถึงในวารสาร พันธนะ, "สื่อมวลชนอังกฤษกับการเปิดเผยความลับ," กฎหมายและจริยธรรมสื่อมวลชน 8-15 (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2535), หน้า 806-807.

ต่อมาในปี 1976 รัฐบาลอังกฤษได้จัดตั้งคณะกรรมการชุดอื่นขึ้นมาชื่อ "Lindon Committee" เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำต่อรัฐบาลในเรื่องมาตรฐานในการใช้คอมพิวเตอร์เก็บและใช้ข่าวสารข้อมูลอันเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญจากเดิมที่ต้องการทราบว่าคุณหมายประเภทนี้จำเป็นหรือไม่ไปสู่การตัดสินใจที่จะสร้างกฎหมายดังกล่าวขึ้นมา โดยไม่พิจารณาว่าจำเป็นต้องมีกฎหมายนั้น ๆ หรือไม่ แต่เนื่องจากในขณะที่คณะกรรมการชุดนี้ได้ยื่นเสนอรายงานนั้นเป็นเวลาที่รัฐบาลชุดใหม่เข้ารับตำแหน่ง และได้กระทำการตัดองค์กรควบคุมที่ไม่จำเป็นออก รายงานของคณะกรรมการชุดนี้ จึงไม่ได้รับความสนใจใด ๆ

ในระยะเวลาดังกล่าวนี้ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในยุโรปตอนเหนือค่อนข้างจะแตกต่างกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศอังกฤษ โดยหลาย ๆ ประเทศได้ดำเนินการจัดให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองการเก็บและใช้ข่าวสารและข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และมีการเคลื่อนไหวในตลาดร่วมยุโรปอันทำให้เกิดผลในการจัดทำอนุสัญญาดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นขึ้น ประเทศที่เป็นสมาชิกดังกล่าว จึงจำเป็นต้องให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาดังกล่าว เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2524 และเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามอนุสัญญาดังกล่าว อังกฤษจึงได้ตรากฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลอันเกี่ยวกับข่าวสารและข้อมูลขึ้น มีชื่อว่า "Data Protection Act 1984" มีผลบังคับใช้ในวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2527⁴ ทั้ง ๆ ที่ประเทศอังกฤษมิได้มีเจตนาที่จะออกกฎหมายฉบับนี้แต่ประการใด หากทนต่อความกดดันของประเทศสมาชิกในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรปไม่ได้ เนื่องจากบรรดาประเทศสมาชิกหลายประเทศมีกฎหมายคุ้มครองการใช้ข่าวสารและข้อมูลแล้ว แต่ประเทศอังกฤษยังไม่มี ซึ่งหากปล่อยให้ในลักษณะนี้ย่อมจะเกิดผลกระทบต่อประเทศในภาคพื้นยุโรป เพราะผู้เก็บและใช้ข้อมูลสามารถหลีกเลี่ยงกฎหมายของประเทศเหล่านั้น โดยเคลื่อนย้ายการปฏิบัติการของเขาเหล่านั้นไปสู่ประเทศอังกฤษได้ อันเป็นสภาพที่กลุ่มประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปที่มีกฎหมายคุ้มครองในเรื่องดังกล่าวจะยอมให้เกิดมีขึ้นไม่ได้

⁴ กงจักร โพธิ์พร้อม, "ปัญหาทางกฎหมายมหาชนบางประการเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ข่าวสารโดยเครื่องฟิวเตอร์," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 142-144.

2. หลักกฎหมายและขอบเขตของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูล พ.ศ. 2527 หรือ "Data Protection Act 1984" แล้ว เราสามารถแบ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกได้เป็น 5 ส่วน โดยใน ส่วนที่ 1 จะเป็นบทนำ ในส่วนที่ 2 จะเกี่ยวกับเรื่อง การจดทะเบียนและการตรวจสอบผู้ใช้ข้อมูล และสำนักงานคอมพิวเตอร์ ในส่วนที่ 3 ของพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเกี่ยวกับสิทธิของผู้เป็นเจ้าของข้อมูล ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 21-25 ต่อมาในส่วนที่ 4 จะกล่าวถึงข้อยกเว้นและในส่วนสุดท้ายจะเป็นบทบัญญัติทั่วไป ซึ่งวางหลักไว้ในมาตรา 36-43 ซึ่งสามารถแยกลักษณะและขอบเขตการคุ้มครองได้เป็น 3 ส่วน กล่าวคือ

ก) องค์กรที่ใช้ในการควบคุม

ตาม Data Protection Act 1984 หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูล พ.ศ. 2527 นี้ ในมาตรา 3 (1) (a) และ (b) ได้กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งเรียกว่า "นายทะเบียนคุ้มครองข้อมูล" (Data Protection Registrar) และ "ศาลพิเศษเพื่อคุ้มครองข้อมูล" (Data Protection Tribunal) ขึ้น โดยในพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้เรียกง่าย ๆ ว่า "นายทะเบียน" และ "ศาลพิเศษ" ตามลำดับ⁵

สำหรับนายทะเบียน จะได้รับการแต่งตั้งขึ้นโดยองค์พระประมุขของประเทศ⁶ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- มีหน้าที่พิจารณาอนุญาตการขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคล⁷

⁵ ดู Data Protection Act 1984, section 3 (1) (a), (b).

⁶ Ibid., section 3(2)

⁷ Ibid., section 4.

- มีหน้าที่ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ ว่ามีการล่วงละเมิด หลักการคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับบุคคล ตามกฎหมายฉบับนี้หรือไม่ ตามมาตรา 5-9⁸
- มีอำนาจหน้าที่ในการส่งคำเตือน (notice) 3 ประเภท ในกรณีพบว่าการล่วงละเมิด โดยคำเตือนฉบับแรกเรียกว่า "an enforcement notice" เป็นการแจ้งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด⁹ ซึ่งในคำเตือนจะระบุถึงข้อความหรือถ้อยแถลงที่เป็นหลักสำคัญซึ่งนายทะเบียนพิจารณาแล้วว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือล่วงละเมิด พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึงสิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อที่ประชุมตามมาตรา 13¹⁰ คำเตือนฉบับที่สองเรียกว่า "a de-registration notice" เป็นการเตือนซ้ำ ถ้ายังไม่ปฏิบัติตามคำเตือนฉบับแรก¹¹ และคำเตือนประเภทสุดท้าย เรียกว่า "Transfer prohibition notice" เป็นการห้ามที่จะสื่อข้อมูลข้ามแดนอันผิดไปจากที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดไว้¹² ซึ่งในมาตรา 12 (11) ได้วางหลักไว้สำหรับสถานที่ซึ่งจะถูกใช้บังคับตามคำเตือนฉบับนี้ คือ สถานที่ซึ่งอยู่ในขอบเขตของรัฐตามอนุสัญญายุโรป และให้ถือว่าถ้าอยู่ในดินแดนอื่นใดซึ่งเป็นที่เห็นได้ว่ายังกงอยู่ในเขตแดนของรัฐ¹³

⁸ Ibid., section 5-9.

⁹ Ibid., section 10(1).

¹⁰ Ibid., section 10(5) (a), (b).

¹¹ Ibid., section 11(1) (a).

¹² Ibid., section 12(1) (a), (b).

¹³ Ibid., section 12(1).

- มีหน้าที่ในการประกาศโฆษณาถึงการปฏิบัติตามหลักการคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลของผู้ใช้ข้อมูลและผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานคอมพิวเตอร์ตามมาตรา 36(1)
- มีอำนาจในการพิจารณาคำร้องของผู้เสียหายว่ามีการล่วงละเมิดหลักการคุ้มครองข่าวสารและข้อมูล หรือล่วงละเมิดกฎหมายนี้ และดำเนินการโดยไม่ชักช้า แจ้งให้บุคคลนั้น ๆ ทราบถึงการพิจารณาและมาตรการที่จะใช้ตามมาตรา 36(2)
- มีหน้าที่จัดทำรายงานทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ในเรื่องที่ตนเห็นว่าเป็นการสมควร โดยเสนอต่อรัฐสภาเป็นรายปี ตามมาตรา 36(5) ¹⁴

ส่วน "ศาลพิเศษ" นั้น ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเป็นไปตามที่แต่งตั้ง ซึ่งตามมาตรา 3(a), (b) และ (c) ได้วางหลักไว้ว่า ประกอบด้วย

ก) ประธานซึ่งถูกแต่งตั้งโดย Lord Chancellor * ภายหลังจากที่ได้มีการปรึกษารื้อกับ Lord Advocate ** แล้ว

ข) ผู้กระทำการแทนประธานซึ่งถูกแต่งตั้งและกำหนดจำนวนบุคคลโดย Lord Chancellor ซึ่งจะเป็นทนายความ เนติบัณฑิต หรือที่ปรึกษากฎหมายก็ได้แต่ต้องมีอายุงานไม่น้อยกว่า 7 ปี

¹⁴ Ibid., section 36.

* Lord chancellor หมายถึง ตำแหน่งเทียบรัฐมนตรียุติธรรมในอังกฤษ มีหน้าที่เป็นอธิบดีศาลสูงสุด และเป็นประธานสภาขุนนางด้วย

** Lord Advocate หมายถึง ตำแหน่งอธิบดีกรมอัยการ

ค) สมาชิก ซึ่งถูกแต่งตั้งและกำหนดจำนวนโดย Secretary of State *¹⁵

ศาลพิเศษ จะมีอำนาจดังต่อไปนี้

- รับพิจารณาอุทธรณ์ในเรื่องการปฏิเสธการจดทะเบียนของนายทะเบียน (Registrar) รวมทั้งการปฏิเสธการเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียน ตามมาตรา 13 (a)

- รับพิจารณาอุทธรณ์เกี่ยวกับการออกคำเตือนทั้ง 3 ครั้ง ของนายทะเบียน (Registrar) ตามมาตรา 13 (b)

- มีอำนาจในการที่จะพิจารณาบททวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่อุทธรณ์

- มีอำนาจสั่งให้นายทะเบียน (Registrar) ดำเนินการใหม่หรือยกอุทธรณ์นั้น ๆ เสีย ¹⁶

* Secretary of State หมายถึง ตำแหน่งรัฐมนตรีที่สำคัญของอังกฤษ ตัวอย่าง เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ทั้งสองอาจร่วมประชุมในสภาผู้แทน Secretary of State และมีอำนาจกระทำการตามที่ได้รับมอบอำนาจ Secretary of State อาจจะมีผู้ช่วยเป็นรัฐมนตรี หรือปลัดกระทรวงหนึ่งคนหรือหลายคนก็ได้

¹⁵ Data Protection Act 1984 Section 3.

¹⁶ Ibid., section 13, 14.

ข) รายละเอียดของบทบัญญัติที่ใช้ในการควบคุม

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูล (Data Protection Act) นี้ ใช้บังคับทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในเรื่องข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคล (Personal Data) ซึ่งถูกจัดเก็บไว้ในระบบคอมพิวเตอร์เท่านั้น อันประกอบไปด้วยข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคลธรรมดา ซึ่งสามารถพิสูจน์หรือบ่งชี้ถึงบุคคลหนึ่ง ๆ ได้โดยตัวข่าวสารและข้อมูลนั้นเอง และเป็นข่าวสารและข้อมูลที่ถูกจัดเก็บไว้ในประเทศอังกฤษ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่บังคับต่อผู้เก็บ และใช้ข่าวสารและข้อมูล หรือต่อบุคคลผู้ซึ่งปฏิบัติการในสำนักงานคอมพิวเตอร์ที่การเก็บและการใช้ และการให้บริการด้านข่าวสารนั้นอยู่นอกประเทศอังกฤษ รวมทั้งไม่ใช่บังคับต่อข่าวสารและข้อมูล ซึ่งกระบวนการทางข้อมูลของข่าวสารนั้น ๆ จัดทำขึ้นนอกประเทศอังกฤษ เว้นแต่ข่าวสารและข้อมูลนั้นใช้หรือมุ่งหมายที่จะใช้ภายในประเทศอังกฤษ

หลักการคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลอื่นเป็นส่วนบุคคลตามพระราช

บัญญัตินี้

- ตามมาตรา 5 (1) กำหนดให้บุคคลหรือองค์กรผู้ต้องการจะถือหรือจัดเก็บข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคลจะต้องดำเนินการขออนุญาตจดทะเบียนทะเบียน (Registrar)¹⁷ และให้นายทะเบียนดังกล่าวเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมาย และกำหนดให้มีศาลพิเศษ เพื่อพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 13 เกี่ยวกับการดำเนินงานของนายทะเบียน

¹⁷ Ibid., section 5.

- มาตรา 15 กำหนดห้ามบุคคลผู้ซึ่งดำเนินการอยู่ในสำนักงานคอมพิวเตอร์หรือคนรับใช้หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว เปิดเผยข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคลโดยปราศจากอำนาจ บุคคลใดฝ่าฝืนโดยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม จะได้รับโทษสำหรับการกระทำความผิดนี้¹⁸

- กำหนดสิทธิของบุคคลผู้ถูกระบุในข่าวสารและข้อมูลนั้น เช่น ในมาตรา 21 ได้วางหลักในเรื่องสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยจะได้รับการแจ้งให้ทราบจากผู้ใช้ข้อมูลว่าตนถูกระบุอยู่ในข่าวสารและข้อมูลนั้น สิทธิในการแก้ไขหรือลบล้างข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลที่ผิดพลาดตามมาตรา 24 สิทธิที่จะได้รับค่าเสียหายกรณีได้รับความเสียหายจากความผิดพลาด หรือสำหรับการสูญหายหรือเปิดเผยโดยปราศจากอำนาจตามที่ระบุไว้ในมาตรา 22 และ 23¹⁹

- กำหนดหลักการคุ้มครองต่อข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลไว้ได้แก่

1) ข่าวสารที่ถูกบรรจุเก็บให้อยู่ในรูปข้อมูลส่วนบุคคล และกระบวนการต่างๆ อันเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล จะต้องดำเนินการไปโดยถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย

2) ข้อมูลส่วนบุคคลจะถูกจัดเก็บเอาได้เฉพาะข้อมูลที่ได้ระบุหรือกำหนดไว้ในวัตถุประสงค์เท่านั้น

3) ข้อมูลส่วนบุคคลที่ถือเอาหรือจัดเก็บไว้เพื่อวัตถุประสงค์ใด จะต้องไม่ใช่หรือเปิดเผย ให้เกินไปกว่าวัตถุประสงค์นั้น ๆ

4) ข้อมูลส่วนบุคคลที่ถือเอาหรือจัดเก็บไว้เพื่อวัตถุประสงค์ใด จะต้องพอเพียงตรงประเด็นและต้องไม่เกินไปกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์นั้น

¹⁸ Ibid., section 15.

¹⁹ Ibid., section 21-24.

- 5) ข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องทำให้ถูกต้องเป็นธรรมและทันสมัยเท่าที่จำเป็น
- 6) ข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกถือเอาหรือจัดเก็บเพื่อวัตถุประสงค์ใดจะต้องไม่ถูกจัดเก็บไว้นานจนเกินกว่าความจำเป็นสำหรับวัตถุประสงค์นั้น
- 7) บุคคลหนึ่งจะได้รับสิทธิ ดังต่อไปนี้
- ก) โดยเหตุผลที่แตกต่างกัน และโดยปราศจากความล่าช้าหรือความเสียหายจนเกินควร
- บุคคลหนึ่งจะได้รับการบอกกล่าวจากผู้ใช้ข้อมูลใด ๆ ซึ่งเป็นผู้ถือข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับคน ๆ นั้น และ
 - บุคคลหนึ่งได้สิทธิเข้าถึงข้อมูลใด ๆ ซึ่งถูกถือเอาหรือจัดเก็บไว้จากผู้ใช้ข้อมูล
- ข) และเพื่อความเหมาะสม บุคคลหนึ่งจะได้สิทธิในการแก้ไข หรือลบข้อมูลตามสมควร
- 8) ต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเข้าถึง หรือแก้ไข เปิดเผย หรือทำลายข้อมูลโดยปราศจากอำนาจ และต่อการสูญหายหรือทำลายลงโดยอุบัติเหตุ²⁰

²⁰ Data Protection Act 1984 Schedule 1 Part 1

ข้อยกเว้นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลฉบับนี้

พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กำหนดข้อยกเว้นต่าง ๆ ไว้ในกรณีดังนี้

- กรณีเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ (National security) ได้วางหลักไว้ในมาตรา 27 (1)-(6) กล่าวคือ ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคล อาจได้รับการยกเว้นตามบทบัญญัติว่าด้วยการเข้าถึงตามมาตรา 21 การชดใช้ค่าเสียหาย มาตรา 22-23 การแก้ไขตามมาตรา 24 การเปิดเผยและเกี่ยวกับการจดทะเบียนต่อนายทะเบียน หากเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ²¹

- กรณีเกี่ยวกับอาชญากรรมและภาษีอากร (Crime and taxation) ได้วางหลักไว้ในมาตรา 28 (1)-(4) กล่าวคือ ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลที่ถือเอาไว้หรือจัดเก็บไว้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันหรือสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด หรือการประเมินหรือจัดเก็บภาษีเหล่านี้ได้รับการยกเว้นจากการเข้าถึงในกรณีที่การเข้าถึงก่อให้เกิดความเสียหายต่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว นอกจากนี้หากมีการถือหรือจัดเก็บไว้ในการปฏิบัติหน้าที่และข่าวสารข้อมูลนั้น ประกอบด้วยข่าวสารและข้อมูล ซึ่งได้มาจากบุคคลผู้ซึ่งเป็นเจ้าของเพื่อวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาแล้ว ก็จะได้รับยกเว้นจากการเข้าถึงเช่นเดียวกัน และถ้าข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลจะได้รับการยกเว้นจากการห้ามเปิดเผยก็ต้องเข้าในกรณีที่การเปิดเผยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น หรือการใช้บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนสัมพันธ์กับการเปิดเผยตามกฎหมายนี้ จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อกรณีเหล่านี้²²

²¹ Data Protection Act 1984 section 27.

²² Ibid., section 28.

- กรณีเกี่ยวกับสุขภาพและงานสังคม (Health and Social Work) ได้วางหลักไว้ใน มาตรา 29 (1)-(3) กล่าวคือ Secretary of State อาจออกคำสั่งให้ได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติว่าด้วยการเข้าถึง หรืออาจแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัตินั้น ถ้าข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วยข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกายหรือจิตใจของบุคคล นอกจากนี้ถ้าเป็นข่าวสารข้อมูลที่จะต้องเก็บไว้หรือได้มาในระหว่างการดำเนินงานด้านสังคมอื่นเกี่ยวกับบุคคลซึ่งถือเก็บไว้โดยกระทรวง ทบวง กรมของรัฐบาลหรือหน่วยงานในท้องถิ่นที่มีอำนาจ Secretary of State อาจออกคำสั่งให้ได้รับการยกเว้นตามที่ได้ออกมาแล้วข้างต้นได้เช่นกัน แต่ในกรณีหลังนี้จะได้รับการยกเว้นหรือแก้ไขปรับปรุงได้เฉพาะ เมื่อบทบัญญัติดังกล่าวก่อให้เกิดผลร้ายต่อการดำเนินงานทางสังคมลุล่วงไปแล้วเท่านั้น²³

- กรณีเกี่ยวกับกฎระเบียบของการบริการทางการเงิน (Regulation of Financial services etc.) ดังได้วางหลักไว้ในมาตรา 30 กล่าวคือ ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลที่ถือไว้หรือจัดเก็บไว้ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่อันอาจเป็นหน้าที่ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ เพื่อคุ้มครองสมาชิกของสังคมจากการสูญเสียทางการเงินอันเกิดเนื่องมาจากการทุจริต การปราศจากอำนาจหรือการกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมายของผู้ดำเนินกิจการด้านการธนาคาร การประกันภัย การลงทุนหรือการบริการทางการเงินอื่น ๆ หรือการจัดการบริษัทหรือการล้มละลายหรือไม่ล้มละลายตามที่ศาลสั่งเหล่านี้ จะได้รับการยกเว้นจากการใช้บทบัญญัติว่าด้วยการเข้าถึงข่าวสารของบุคคล หากว่าการใช้บทบัญญัตินั้น จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ²⁴

²³ Ibid., section 29.

²⁴ Ibid., section 30.

- กรณีคำพิพากษาของศาลและสิทธิพิเศษในการประกอบอาชีพกฎหมาย (Judicial appointments and legal professional privilege) วางหลักไว้ในมาตรา 13 ว่า ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งถูกถือเอาไว้หรือจัดเก็บไว้ โดยกระทรวง ทบวง กรม จะได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติว่าด้วยการเข้าถึงข่าวสาร ถ้าข่าวสารข้อมูลนั้น ประกอบด้วยข่าวสารซึ่งได้รับจากบุคคลที่สามจะถูกถือเอาไว้ เป็นข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการทำ คำพิพากษาของศาล และนอกจากนี้ ในอนุ 2 ได้วางหลักไว้ว่า ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคล จะได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติแห่งการเข้าถึง ถ้าข่าวสารข้อมูลนั้นประกอบด้วยข่าวสารซึ่ง ถือว่าได้สิทธิพิเศษในด้านการประกอบอาชีพทางกฎหมาย (หรือ ในสก็อตแลนด์เป็นความลับ ระหว่างลูกความและที่ปรึกษาทางกฎหมาย) ซึ่งสามารถรักษาให้คงไว้ได้ในกระบวนการทาง กฎหมาย²⁵

- กรณีเกี่ยวกับบัญชีเงินเดือนและบัญชีรายรับรายจ่าย (Payrols and accounts) ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้วางหลักไว้ในมาตรา 32 กล่าวคือ หากข่าวสาร และข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเก็บไว้โดยผู้ใช้ข้อมูลและเก็บไว้เพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณ จำนวนเงินที่จะต้องจ่ายเป็นเงินชดเชย อันเกี่ยวกับการทำงานในทางการที่จ้างหรือหน้าที่ใดๆ หรือในการจ่าย หรือจำนวนที่จะหักออกจากเงินดังกล่าว หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการเก็บ รักษาบัญชีรายรับรายจ่ายอันเกี่ยวกับธุรกิจใด ๆ หรือการดำเนินกิจการอื่น ๆ ของผู้ใช้ข้อมูล หรือเก็บรักษานั้นเกี่ยวกับการซื้อ การขาย หรือกิจการงานอื่น ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าตนได้เป็นผู้ก่อให้เกิดขึ้นที่จะต้องชำระอันเกี่ยวข้องกับกิจการงานนั้น ๆ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการ ทำการคาดคะเนเกี่ยวกับการจัดการหรือเกี่ยวกับการเงิน เพื่อช่วยในการประกอบกิจการงาน หรือธุรกิจนั้น ๆ เหล่านี้ จะได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติว่าด้วยการเข้าถึงข่าวสาร บทบัญญัติ ว่าด้วยการชดใช้ค่าเสียหาย บทบัญญัติเกี่ยวกับการแก้ไข การห้ามเปิดเผย ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 21-24 และบทบัญญัติในส่วนที่สองของกฎหมายนี้ ซึ่งเกี่ยวกับการจดทะเบียน ภายใต

²⁵ Ibid., section 31.

เงื่อนไขที่ว่าข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องไม่ใช่เกินกว่าขอบวัตถุประสงค์ที่เก็บรักษาไว้ และต้องไม่เปิดเผย เว้นแต่จะเป็นไปตามข้อยกเว้นที่ระบุไว้ในมาตรานี้²⁶

- กรณีเกี่ยวกับการจัดการครอบครัวหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นอันจำกัด (Domestic or other limited purposes) ตามที่ได้วางหลักไว้ในมาตรา 33 จะเห็นได้ว่า ในกรณีที่ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลที่ถือไว้ โดยบุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งเกี่ยวข้องใน เรื่องการจัดการ เรื่องส่วนตัว ครอบครัว หรือกิจการเกี่ยวกับบุคคลที่อาศัยในบ้านหรือถือเก็บไว้เพียงเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับกิจกรรมด้านบันเทิง จะได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติใน เรื่อง การเข้าถึงข่าวสารและข้อมูล การชดใช้ค่าเสียหาย การแก้ไข การห้ามเปิดเผย และบทบัญญัติ ในส่วนที่สองเกี่ยวกับเรื่องการจดทะเบียน

กรณีที่ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลได้รับการจัดเก็บโดยสมาชิกของ สโมสร ซึ่งไม่ได้ตั้งเป็นรูปบริษัท และเกี่ยวข้องเพียงแต่สมาชิกของสโมสรเท่านั้น และรวมถึง ข่าวสารและข้อมูล ซึ่งถือเอาไว้โดยผู้ใช้ข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ในการจำหน่ายจ่ายแจกข่าวสาร หรือบทความแก่บุคคลผู้ซึ่งถูกบันทึกข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับตน หรือเพื่อบันทึกการจำหน่าย จ่ายแจกข่าวสารหรือบทความนั้น ๆ และข่าวสารข้อมูลดังกล่าวมีเพียง ชื่อ และที่อยู่ของบุคคล เหล่านั้น หรือสิ่งอื่นใดเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การจ่ายแจกเหล่านั้นมีผล ข่าวสารและข้อมูลในสอง กรณีหลังนี้จะได้รับการยกเว้นเช่นกัน แต่ต้องมีการสอบถามจนได้รับความยินยอมจากบุคคลผู้ถูก บันทึกข่าวสารและข้อมูลเสียก่อน

²⁶ Ibid., section 32.

ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งถือไว้เพื่อการสถิติหรือการค้นคว้า จะได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติแห่งการเข้าถึง แต่จะต้องไม่ใช่หรือเปิดเผยข่าวสารและข้อมูลเพื่อจุดประสงค์อื่น และผลของสถิติหรือการค้นคว้าจะต้องไม่อยู่ในรูปที่อาจบ่งชี้ถึงบุคคลซึ่งถูกบันทึกข่าวสารและข้อมูลหรือสิ่งอื่นใดอันเกี่ยวกับตัวเขา²⁷

- กรณีเกี่ยวกับคะแนนการสอบ (Examination marks)

ในกรณีที่ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย คะแนน หรือข่าวสารอื่น ๆ ซึ่งผู้ใช้ข้อมูลถือหรือเก็บเอาไว้ เพื่อกำหนดผลทางวิชาการ อาชีพ หรือผลการสอบอื่นๆ หรือทำให้สามารถกำหนดผลการสอบนั้นๆ ได้ หรือเป็นข่าวสารและข้อมูลอันสืบเนื่องมาจากการกำหนดผลดังกล่าวเหล่านี้ การบังคับใช้บทบัญญัติตามมาตรา 21 ว่าด้วยการเข้าถึงข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องเป็นไปตามที่กำหนดในมาตรานี้

ระยะเวลาที่ถูกกล่าวถึงในอนุมาตรา 6 ของมาตรา 21 (ซึ่งเกี่ยวกับผู้ใช้ข้อมูลจะยินยอมตามที่ร้องขอตามบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าวภายในระยะเวลา 40 วันนับแต่วันได้รับการร้องขอ) จะเริ่มก่อนที่ผลของการสอบจะถูกประกาศ ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวจะขยายได้จนกระทั่งครบกำหนด 5 เดือน จากการเริ่มนับระยะเวลา หรือในกรณีครบกำหนด 40 วัน หลังจากวันที่ได้มีการประกาศผลการสอบดังกล่าว

ในมาตรานี้ "การสอบ" ให้รวมถึง กระบวนการเพื่อกำหนดความรู้ ความขยันหมั่นเพียร ทักษะ หรือความสามารถของผู้เข้าสอบ ซึ่งต้องกระทำตามหน้าที่ของเขาในการทดสอบ ท่างาน หรือกิจกรรมอื่นใด²⁸

²⁷ Ibid., section 33.

²⁸ Ibid., section 35.

- ธรรมเนียมอื่น ๆ (Other exemptions) ตามมาตรา 34 ซึ่งได้วางหลักไว้ได้ระบุนโยบายยกเว้นไว้หลายกรณี กล่าวคือ กรณีที่ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งได้รับการจัดเก็บไว้ถูกกฎหมายกำหนดให้จัดทำขึ้นเพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ จะได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน (Registrar) และไม่ต้องถูกตรวจตราโดยนายทะเบียนเช่นกัน นอกจากนี้ยังได้รับยกเว้นจากบทบัญญัติซึ่งว่าด้วยสิทธิของบุคคลซึ่งถูกบันทึกข่าวสารและข้อมูลอีกด้วย

กรณีที่ข่าวสารและข้อมูลประกอบด้วยข่าวสารและข้อมูล ซึ่งถูกห้ามเปิดเผยหรือจำกัดการเปิดเผยตามกฎหมายใด ๆ Secretary of State อาจออกคำสั่งยกเว้นจากบทบัญญัติในการเข้าถึงข่าวสารข้อมูลส่วนบุคคลได้ หากเห็นว่าการห้ามหรือการจำกัดนั้นมีความสำคัญว่า เมื่อเทียบกับประโยชน์ของบุคคลผู้ที่จะเข้าถึงข่าวสารและข้อมูลนั้นแล้ว

ในกรณีที่เป็นการเป็นข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลที่ระบุไว้ใน มาตรา 158 แห่ง Consumer Credit Act 1974 นั้น จะไม่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติว่าด้วยการเข้าถึงข่าวสารและข้อมูลตามกฎหมายนี้ และจะเป็นไปตามที่พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดไว้

นอกจากนี้ ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการยกเว้นจากข้อกำหนดห้ามเปิดเผยด้วยเช่นกัน ได้แก่

- ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งถูกกำหนดให้เปิดเผยโดยคำสั่งศาล
- เปิดเผยเพื่อให้ได้รับคำแนะนำด้านกฎหมาย
- เปิดเผยในระหว่างกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายโดยคู่ความหรือพยาน
- เปิดเผยโดยได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้นแล้ว
- เปิดเผยโดยผู้ใช้และเก็บข่าวสารข้อมูล หรือผู้ปฏิบัติงานใน

สำนักงานคอมพิวเตอร์

- เปิดเผยโดยมีเหตุผลอันควรว่าเป็นไปตามข้อยกเว้นข้างต้นของอนุมาตรา²⁸
- เปิดเผยเนื่องจากมีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อป้องกันความเสียหายทางกายหรือทางสุขภาพของบุคคล²⁹

ค) บทลงโทษตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดบทลงโทษการฝ่าฝืนหรือละเมิดบทบัญญัติต่าง ๆ ตามกฎหมายไว้ในมาตรา 19 และมาตรา 20 กรณีเป็นนิติบุคคล โดยมีทั้งโทษจำคุก และปรับ³⁰

จะเห็นได้ว่า กฎหมายของประเทศอังกฤษตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการบังคับใช้กับข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งได้รับการจัดเก็บไว้โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่เท่านั้น ไม่รวมไปถึงการจัดเก็บข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลไว้ในรูปแบบอื่น ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะ การตรากฎหมายฉบับนี้ขึ้นมา ประเทศอังกฤษกระทำไปเพราะถูกแรงกดดันจากสมาชิกของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป หาได้เห็นความจำเป็นแต่ประการใด และเมื่ออนุสัญญาไม่ได้กำหนดให้ต้องครอบคลุมไปถึงรูปแบบอื่นด้วย ประเทศอังกฤษจึงตรากฎหมายฉบับนี้ไว้เพียงภายในขอบเขตที่อนุสัญญากำหนดไว้

กฎหมายฉบับนี้ จะกล่าวถึงการเข้าถึง การเปิดเผยข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลเป็นสำคัญ แต่ได้กำหนดข้อยกเว้นไว้หลายประการด้วยกันสำหรับกรณีที่เป็นของรัฐบาล ทั้งยังมีกลไกพิเศษที่จะยกเว้นข่าวสารและข้อมูลของทางราชการให้พ้นจากข้อกำหนดตามกฎหมายนี้อีกด้วย

²⁹ Ibid., section 34.

³⁰ Ibid., section 19 and 20.

การที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะจัดเก็บข่าวสารและข้อมูลไว้ จะต้องดำเนินการขออนุญาตและจดทะเบียนนั้น โดยจะต้องระบุโดยชัดเจนว่าจะจัดเก็บหรือถือข่าวสารและข้อมูลนั้นไว้เพื่อประสงค์ใด และจะได้รับข่าวสารและข้อมูลนั้นจากบุคคลใด มีการให้ข่าวสารและข้อมูลแก่ใครบ้าง ถ้าจะพิจารณาในด้านดีแล้ว จะเห็นได้ว่าก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างมาก ทำให้ทราบตัวผู้เสียหาย ผู้กระทำความผิด และการกระทำความผิดได้ง่าย ถูกต้อง และเป็นธรรมในการที่จะให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิด เบียดเบียนผู้ได้รับความเสียหาย หรือหยุดยั้งการกระทำที่เกิดขึ้นหรือกำลังจะเกิดได้

แต่ก็ยังคงมีปัญหายุ่งยากเกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะจะไม่มีผู้ใดสามารถระบุชี้ลงไปให้ละเอียดแน่ชัดได้หมดว่าข่าวสารและข้อมูลนั้นๆ มาจากแหล่งใด ใครเป็นผู้ให้ข่าวสาร และจะสื่อต่อไปให้ใครบ้าง จะใช้ข่าวสารและข้อมูลนั้นอย่างไร ดังนี้ เป็นต้น

โดยส่วนตัวผู้เขียนแล้วเห็นว่า รูปแบบวิธีตามกฎหมายฉบับนี้ ถือได้ว่าเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ประชาคมเศรษฐกิจยุโรปยอมรับ ทั้งนี้เพราะการตรากฎหมายของอังกฤษฉบับนี้ เนื่องมาจากกระแสความกดดันของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปนั่นเอง ดังนั้นกฎหมายฉบับนี้ แม้จะมองว่าเป็นเรื่องที่ยุ้งยากในทางปฏิบัติอยู่บ้าง แต่ก็ยังคงดีกว่าให้บุคคลคนหนึ่งปกป้องสิทธิของตนเพียงลำพัง ซึ่งอาจทำให้บุคคลนั้น ๆ เฟิกเฉยต่อสิทธิของตนเหตุที่การดำเนินกระบวนการในเรื่องการฟ้องร้องคดี ต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายสูง แต่การมีการกำหนดโทษทางอาญาโดยมาตรการของรัฐ จะช่วยทำให้เกิดการกระทำฝ่าฝืน หรือละเมิดอันเป็นความผิดน้อยลง

ประเทศอเมริกา

1. ประวัติความเป็นมาในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ในประเทศอเมริกา ต้องยอมรับกันก่อนในเบื้องต้นว่า สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนบุคคลของประชาชนชาวอเมริกันนั้น กำเนิดเกิดขึ้นมาพร้อมกับการก่อสร้างประเทศเลยที่เดียวก็ว่าได้ ทั้งนี้เพราะสาเหตุที่ต้องการมีสิทธิ เสรีภาพ จึงทำให้ประชาชนชาวอเมริกันต้องแยกตัวออกจากประเทศอังกฤษ

เสรีภาพที่สำคัญที่สุดของประชาชนชาวอเมริกัน ก็คือ เสรีภาพในการพูด เพราะเสรีภาพในการพูดย่อมเป็นกระจกเงาที่ส่องส่องให้เห็นว่าประชาชนของประเทศนั้นมีเสรีภาพในการกระทำอื่นอีกหรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกาแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 ได้กล่าวไว้ว่า สภาองเกรส ไม่อาจที่จะบัญญัติกฎหมายอันเป็นการริดรอนเสรีภาพในการพูด เสรีภาพในการโฆษณา หรือออกบทบัญญัติริดรอนสิทธิประชาชนอันเป็นการขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ย่อมหมายความว่าบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญย่อมเป็นหลักประกันที่ห้ามมิให้รัฐบาลของแต่ละรัฐหรือรัฐบาลของแต่ละมลรัฐในการที่จะออกกฎหมายอันเป็นการตัดสิทธิและเสรีภาพในการพูดในการพิมพ์หรือโฆษณาของประชาชน³¹

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 14 ของสหรัฐ ยังได้ย้ำถึงสิทธิของประชาชนไว้เป็นหลักว่า ประชาชนอเมริกันไม่ว่าจะเกิดในสหรัฐหรือสัญชาติอเมริกัน โดยประการใดก็ตาม และมีภูมิลำเนาอยู่ในสหรัฐ ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญโดยสมบูรณ์

แต่ก็มีปัญหาที่ยังยากอยู่บ้างในประเด็นที่ว่า ขอบเขตของเสรีภาพในการพูดหรือพิมพ์โฆษณาของประชาชนในสหรัฐจะมีเพียงไรและมีขอบเขตแค่ไหน ซึ่งนักกฎหมายอเมริกันหลายคนได้กล่าวไว้ว่า หลักการเบื้องต้นย่อมอยู่ที่ว่า ผู้ใช้เสรีภาพในการพูดนั้น หามีสิทธิที่จะกล่าวถ้อยคำอันเป็นเท็จไม่ ผู้ใช้เสรีภาพดังกล่าวมีหน้าที่จะต้องกล่าวความจริง หากผู้ใดกล่าวเท็จย่อมจะถูกลงโทษในทางกฎหมายฐานหมิ่นประมาทโดยปราศจากข้อสงสัย

³¹ มาร์ต บุนนาค, "เสรีภาพในการพูดในสหรัฐอเมริกา," วารสารนิติศาสตร์ เล่ม 4, ตอน 1-4 (2515) : 70-72.

เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการพูดในที่สาธารณะ และสิทธิในการพิมพ์โฆษณา นั้น กล่าวได้ว่า กิจกรรมทางด้านบริการสาธารณะของหนังสือพิมพ์ ได้รับการเหลียวแลและคุ้มครองจากกระบวนการยุติธรรม ไม่น้อยไปกว่าเสรีภาพในด้านอื่น ๆ ซึ่งจะเห็นได้จากกรณีหนังสือพิมพ์นิวยอร์กไทม์แห่งสหรัฐ ได้นำบันทึกเกี่ยวกับราชการทหารในสงครามเวียดนามมาเปิดเผยในหน้าหนังสือพิมพ์ เรื่องได้ขึ้นสู่การวินิจฉัยของศาลสูงสหรัฐ และได้ดำเนินการชี้ขาดตามมติของผู้พิพากษาศาลสูงจำนวน 9 ท่าน ผลปรากฏว่า คำวินิจฉัยของผู้พิพากษาเสียงข้างมาก 6 เสียงต่อเสียงข้างน้อย 3 เสียง ได้วินิจฉัยว่า หนังสือพิมพ์นิวยอร์กไทม์มีสิทธิที่จะตีพิมพ์เอกสารของกระทรวงกลาโหมที่เป็นรายงานเรื่องสงครามเวียดนามได้โดยไม่มีข้อจำกัด³²

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่า เสรีภาพในการพูดของประชาชนอเมริกัน รวมทั้งเสรีภาพในการตีพิมพ์โฆษณา ย่อมเป็นเสรีภาพที่ได้รับการยกย่องจากประชาชนชาวอเมริกัน

ส่วนสิทธิในชีวิตส่วนตัวนั้น เพิ่งจะเกิดขึ้นมาไม่นานมานี้เอง เชื่อกันว่าคดีแรกในสหรัฐอเมริกาที่ศาลพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายฐานละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวเกิดขึ้นในมลรัฐมิชิแกน เมื่อ พ.ศ.2424 ต่อมาใน พ.ศ.2429 ศาลฎีกาสหรัฐได้วินิจฉัยว่ารัฐธรรมนูญคุ้มครองสิทธิในที่อยู่อาศัยและในชีวิตส่วนตัวของบุคคลให้ปลอดจากการละเมิดทุกรูปแบบของรัฐบาล³³

³² เรื่องเดียวกัน, หน้า 73.

³³ วิสาร พันธนะ, "สื่อมวลชนสหรัฐกับการละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวของบุคคล," กฎหมายและจริยธรรมสื่อมวลชน หนัวย 8-15 (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2532), หน้า 789-794.

ในปี พ.ศ.2433 หรือตรงกับ ค.ศ.1890 หลังจากวารสาร Harvard Law Review ได้ตีพิมพ์บทความที่ชื่อว่า "สิทธิในชีวิตส่วนตัว" (The Right to Privacy) ขึ้น ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้มีการรับรองสิทธินี้ บทความนี้ได้รับการยกย่องจากบรรดาปรมาจารย์ทางนิติศาสตร์ว่า เป็นบทความที่มีอิทธิพลมากที่สุดเท่าที่เคยเขียนกัน โดยผู้เขียนเป็นนักนิติศาสตร์เรื่องนามในสมัยนั้น คือ แซมมวล ดี วอแรน (Samuel D. Warren) และ หลุยส์ ดี แบรินดีส์ (Louis D. Brandies) ซึ่งคนหลังต่อมาได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาศาลฎีกาสหรัฐฯ โดยขณะเขียนบทความ ทั้งสองคนต่างเป็นห่วงต่อการที่สื่อมวลชนเข้าไปสอดคุ้รสอดเห็นชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนพลเมืองมากเกินไป

สาระของบทความกล่าวว่า หลักการที่บุคคลจักต้องได้รับการคุ้มครองโดยบริบูรณ์ในร่างกายและทรัพย์สินนั้น เป็นหลักการที่เก่าแก่พอ ๆ กับคอมมอนลอว์ แต่เราก็พบความจำเป็นครั้งแล้วครั้งเล่าที่จะต้องมานั่งตีความกันใหม่ถึงลักษณะและขอบเขตแห่งการคุ้มครองนั้น ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง นำมาซึ่งความจำเป็นที่จะต้องรับเอาสิทธิใหม่ ๆ จะเห็นได้จากในสมัยแรก ๆ กฎหมายบังคับให้มีการชดเชยค่าเสียหายเฉพาะการละเมิดต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน เป็นการจำกัดเพียงเพื่อคุ้มครองบุคคลจากการประทุษร้ายทุกรูปแบบ ต่อมากฎหมายได้รับรองธรรมชาติทางจิตใจของมนุษย์ ขอบเขตของสิทธิตามกฎหมายเหล่านี้ จึงถูกขยายออกไปเรื่อย ๆ ปัจจุบันสิทธิในชีวิตมีความหมายถึง สิทธิที่จะมีความสุขในชีวิต อีกนัยหนึ่ง สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง ³⁴

ใน พ.ศ. 2445 ศาลอุทธรณ์มลรัฐนิวยอร์ก พิพากษาคด้วยคะแนน 4 ต่อ 3 ใ้ยกคำร้องของโจทก์ที่ขอให้ศาลออกคำสั่งห้ามใช้รูปภาพเด็กหญิงผู้หนึ่งโฆษณาแป้งข้าวสาลี ทั้ง ๆ ที่ตัวเด็กและผู้ปกครองเด็กมิได้ยินยอมในการโฆษณานั้น โดยศาลให้เหตุผลว่า กฎหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นรูปธรรมและไม่มีเจตนารมณ์ให้มีการชดเชยค่าเสียหายทางจิตใจ ซึ่งคำพิพากษาดังนี้เอง ได้กลายเป็นตัวกระตุ้นให้รัฐสภามลรัฐนิวยอร์ก ผ่านรัฐบัญญัติรับรองสิทธิ

³⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 789-790.

ในชีวิตส่วนตัวใน พ.ศ. 2446 ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับแรกในสหรัฐอเมริกาที่ออกมารับรองสิทธินี้ โดยบัญญัติให้การละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนตัวของผู้อื่น เป็นความผิดทั้งทางอาญาและทางแพ่ง กฎหมายฉบับนี้บัญญัติเอาความผิดแก่ผู้ที่ใช้ชื่อ ภาพถ่าย หรือภาพวาดของบุคคลอื่นที่ยังมีชีวิตอยู่ เพื่อการโฆษณาหรือเพื่อการค้า โดยมีได้รับความยินยอมล่วงหน้าเป็นหนังสือจากบุคคลนั้น

ความต้องการการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวในอเมริกานั้น ส่วนใหญ่ จะมีสาเหตุเนื่องมาจากกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งทำหน้าที่ในการให้ความบันเทิง เสนอข่าวสาร ให้ความรู้แก่ประชาชน มีการตั้งข้อสังเกต การวิจารณ์ ตีชม ต่าง ๆ นานา ซึ่งแม้จะถือว่าเป็นบทบาทสำคัญในระบอบประชาธิปไตย แต่ผลที่สุดก็จะนำไปสู่ปัญหาของการล่วงละเมิดต่อสิทธิความเป็นอยู่ของบุคคล ซึ่งถูกเปิดเผยเรื่องราวหรือขอบเขตส่วนตัว โดยมี การนำข่าวสารและข้อมูลมาเปิดเผย การลงชื่อหรือรูปภาพเป็นการล้อเลียน เหล่านี้เป็นต้น

นอกจากนี้ การโฆษณาลิขิตไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาในสื่อประเภทใด ก็มี ส่วนทำลายสิทธิความเป็นส่วนตัวทั้งสิ้น การเก็บสถิติข้อมูลของหน่วยราชการ การติดตามสืบสวนสืบค้นขององค์การบริหารหรือจากนักสืบเอกชน เกี่ยวกับรายละเอียดในชีวิตส่วนตัวของ บุคคล ถือเป็นอันตรายอย่างยิ่ง และยิ่งในปัจจุบันนี้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ยังได้สร้างเครื่องมือที่สามารถก้าวล่วงเข้าไปละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวได้ง่ายและโดยที่บุคคลนั้นไม่รู้ตัว เช่น เล่นซัดิงภาพจากระยะไกล เครื่องบันทึกเสียงและไมโครโฟนดักฟังการสนทนา เป็นต้น

ในอเมริกา มลรัฐต่าง ๆ กว่า 35 มลรัฐ ได้ให้การรับรองสิทธิความเป็นส่วนตัวนี้ มลรัฐยูทาห์ได้ให้ความรับรองสิทธินี้แก่นิติบุคคลด้วย เท็กซัสเป็นมลรัฐหนึ่งในตอนแรกไม่รับรองสิทธินี้ แต่ต่อมาในปี 2516 ศาลฎีกามลรัฐเท็กซัสได้พิพากษาว่า การละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวโดยปราศจากเหตุผล เป็นการก่อความเสียหายทางกฎหมาย ซึ่งจะต้องชดใช้ค่าเสียหาย โดยให้เหตุผลดังนี้ สิทธิในชีวิตส่วนตัว มีผู้ให้นิยามไว้ หมายถึง สิทธิของบุคคลที่จะอยู่ตามลำพัง ที่จะมีชีวิตอย่างสันโดษ ที่จะไม่ตกเป็นข่าวโดยไม่สมควร สำหรับ ความหมายที่ถือกันทางศาล สิทธิในชีวิตส่วนตัว หมายถึง สิทธิที่จะมิให้มีการนำบุคลิกภาพของบุคคลไปใช้แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ มิให้มีการโฆษณาเรื่องราวส่วนตัวอันสาธารณะไม่มี

ส่วนเกี่ยวข้องกับโดยชอบ หรือมิให้มีการก้าวล่วงโดยมิชอบต่อกิจกรรมส่วนตัวของบุคคลในลักษณะรุนแรง หรือก่อให้เกิดความตกใจ ละอายใจ หรืออับอายใจ³⁵

ในมลรัฐนิวยอร์กเองได้มีการบัญญัติกฎหมายออกมาคุ้มครองสิทธิส่วนตัวคือ N.Y. Civil Rights Law 1921 Titles 50-51 ซึ่งบัญญัติว่า การใช้ชื่อ รูปภาพ หรือรูปถ่ายของบุคคลอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการค้าหรือการโฆษณา โดยที่เขามิได้ให้ความยินยอม เป็นหนังสือ เป็นความผิดทั้งทางอาญาและเป็นการละเมิดด้วย³⁶

จากแรงกระตุ้นต่าง ๆ เหล่านี้เอง ทำให้แนวคิดเรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวได้รับการยอมรับว่าเป็นสิทธิประการหนึ่งในสิทธิมนุษยชน และได้มีการเสนอเรื่อง กฎหมายความเป็นส่วนตัวเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาอเมริกัน หลังจากมีการอภิปรายโต้เถียงและแสดงความคิดเห็นในหลายประเด็นแล้ว รัฐบัญญัติความเป็นส่วนตัว (Privacy Act) ก็ได้รับการลงมติเห็นชอบจากรัฐสภาอเมริกันและลงนามโดยประธานาธิบดีฟอร์ด เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2517 โดยตัวกฎหมายฉบับนี้ให้ความคุ้มครองต่อบรรดาข่าวสารและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลผู้ซึ่งเป็นประชาชนชาวอเมริกันหรือบุคคลผู้ซึ่งมีภูมิลำเนาถาวรโดยถูกต้องตามกฎหมายในประเทศอเมริกาเท่านั้น แต่กฎหมายที่ตราขึ้นฉบับนี้ใช้ในภาครัฐ ซึ่งจะใช้กับหรือโดยองค์กรของรัฐบาลกลาง หากได้นำมาใช้ในภาคเอกชนแต่อย่างใดไม่

³⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 789-790.

³⁶ William L. Prosser, "Privacy," 48 Calif. L. Rew. (1960) : 385.

อย่างไรก็ตาม สำหรับในภาคเอกชนก็มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวเช่นเดียวกัน เพื่อให้ควบคุมการใช้ข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับเอกชนคนหนึ่ง ๆ ซึ่งได้ตราขึ้นโดยรัฐบาลกลาง แบ่งแยกออกตามประเภทของกิจการ และบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการควบคุมการใช้ข่าวสารและข้อมูลดังกล่าว จะกระจายอยู่ตามกฎหมายซึ่งควบคุมกิจการนั้น ๆ อาทิ เช่น

- ในเรื่องเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ จะปรากฏอยู่ใน Fair Credit Reporting Act., Fair Credit Billing Act
- ในด้านการเรียกเก็บหนี้ จะปรากฏอยู่ใน Fair Debt Collection Practice Act
- ในด้านกิจการธนาคารหรือสถาบันการเงิน จะปรากฏตาม Right to Financial Privacy Act และ Bank Secrecy Act
- ในด้านการจัดเก็บภาษีอากร บัญญัติอยู่ใน Tax Reform Act
- ในด้านการศึกษา วางหลักไว้ใน Family Educational Right and Privacy Act ³⁷

จะเห็นได้ว่า ในประเทศอเมริกา สิทธิความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพในข่าวสาร ได้รับการพัฒนาควบคู่กันไป และถือว่าต่างก็เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งของมนุษย์ด้วยกันทั้งคู่ โดยเสรีภาพในข่าวสารในประเทศอเมริกานั้นกำเนิดมาก่อนสิทธิความเป็นส่วนตัว และได้รับการยอมรับและยกย่องในสิทธิดังกล่าวจากประชาชนมากกว่า

³⁷ กงจักร โพธิ์พร้อม, "ปัญหาทางกฎหมายมหาชนบางประการเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์," หน้า 97-98.

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า สิทธิความเป็นส่วนตัวในด้านข่าวสารและข้อมูลนั้น มุ่งที่จะคุ้มครองบุคคลคนหนึ่งในด้านข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับตนเอง ในขณะที่การคุ้มครองเสรีภาพในด้านข่าวสาร มุ่งที่จะคุ้มครองสิทธิของบุคคลทั่วไปในการที่จะแสวงหา ได้รับ และ เผยแพร่ข่าวสาร หรือเป็นที่รู้จักกันดีในชื่อว่า "สิทธิในการรับรู้" (Right to know) จึงมีลักษณะที่ขัดแย้งซึ่งกันและกัน การที่จะมุ่งคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวแต่เพียงประการเดียว ก็จะเป็นการขีดขึ้นเสรีภาพในด้านข่าวสาร และการที่จะมุ่งคุ้มครองเสรีภาพในข่าวสารแต่เพียงด้านเดียว ก็จะเป็นการบั่นทอนสิทธิความเป็นส่วนตัวเช่นกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องก่อให้เกิดความสมดุลกันระหว่างสิทธิทั้งสอง ซึ่งในประเทศอเมริกาได้มีการตราบัญญัติเสรีภาพของข่าวสาร 2509 (Freedom of Information Act 1966) และรัฐบัญญัติความเป็นส่วนตัว 2517 (Privacy Act 1974) ขึ้นดังที่กล่าวถึงมาแล้วข้างต้น โดย FOIA นั้นมุ่งให้ความคุ้มครองต่อเสรีภาพในข่าวสารของประชาชน ส่วน Privacy Act นั้น มุ่งให้ความคุ้มครองสิทธิในชีวิตความเป็นส่วนตัวเกี่ยวกับข่าวสารและข้อมูลอันเป็นส่วนบุคคล ซึ่งกฎหมายทั้งสองฉบับนี้ใช้ต่อข่าวสารและข้อมูล ซึ่งเก็บรักษาไว้โดยหน่วยงานของรัฐบาลกลางเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม กฎหมายทั้งสองฉบับก็ทำได้ขัดแย้งกันเองไม่ในหลักการสำคัญ แม้ว่าในรายละเอียดบางประการอาจมีความขัดแย้งกันอยู่ในตัวเองก็ตาม การคุ้มครองเสรีภาพในข่าวสารตาม Freedom of Information Act. (FOIA) นี้ เป็นการยืนยันหลักการที่ว่าข่าวสารและข้อมูลซึ่งอยู่ในความครอบครองของฝ่ายบริหารนั้น เป็นของประชาชนชาวอเมริกัน การให้สิทธิในการเข้าถึงข่าวสารและข้อมูลดังกล่าวนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนทั้งหลายในการที่จะได้รับการประกันว่าจะมีการให้บริการสาธารณะในเรื่องของข่าวสารและข้อมูลนี้ตามหลักของประชาธิปไตย

FOIA ได้เปลี่ยนแปลงหลักพื้นฐานจากเดิมที่ว่า "คุณอาจไม่เปิดเผยเอกสารอันใดก็ได้ เว้นแต่คุณมีเหตุผลดีที่จะเปิดเผย" มาเป็นหลักว่า "เอกสารต่างๆ จะต้องเปิดเผย เว้นแต่คุณมีเหตุผลดีที่จะไม่ยอมเปิดเผย" การเปิดเผยจึงเป็นหลัก มิได้เป็นเพียงข้อยกเว้นดังกฎหมายเก่า ในกฎหมายฉบับนี้ได้วางหลักสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ลดข้อจำกัดเกี่ยวกับฐานะของบุคคลผู้ร้องขอตรวจดูเอกสาร 2) กระทรวง ทบวง กรม มีภาระต้องพิสูจน์ให้ทราบถึง

เหตุผลแห่งการไม่ยอมเปิดเผย และ 3) ผู้ร้องขอตรวจดูเอกสาร อาจร้องขอต่อศาลให้ออกคำสั่งได้ในกรณีมีการไม่ยอมเปิดเผยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย³⁸

ขอบเขตการใช้พระราชบัญญัติเสรีภาพของข่าวสารปี 2509 (FOIA)

กฎหมาย FOIA ใช้บังคับแก่ข่าวสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองดูแลของส่วนราชการ (agency) ทุกแห่งในฝ่ายบริหาร รวมตลอดถึงศาลทหารและองค์กรทางทหารทุกประเภท ทำเนียบประธานาธิบดี รัฐวิสาหกิจ และบริษัทที่ได้รับทุนอันอยู่ในความควบคุมของรัฐบาล กฎหมายฉบับนี้ไม่ใช้บังคับครอบคลุมไปถึงข่าวสารและข้อมูล ดังนี้

- ก) ข่าวสารและข้อมูลของรัฐบาลกลางซึ่งได้รับการตีพิมพ์แล้ว
- ข) ข่าวสารและข้อมูลที่ได้กำหนดไว้ว่าอยู่ในความครอบครองของบรรดารัฐต่าง ๆ รวมทั้งข่าวสารและข้อมูลที่เป็นของเอกชน
- ค) ข่าวสารและข้อมูลของรัฐบาลกลาง ซึ่งอยู่ในความครอบครองของฝ่ายนิติบัญญัติหรือตุลาการ รวมทั้งสิ่งที่เรียกว่า "เอกสารของประธานาธิบดี (dossiers du President)"

นอกจากข้อจำกัดทั่วไปดังกล่าวแล้ว ยังรวมถึงสิ่งที่เรียกว่า "declassification" ซึ่งเกี่ยวกับข่าวสารและข้อมูลที่แน่นอนตามข้อจำกัดโดยกฎหมายภายใต้การควบคุมของศาล ฝ่ายปกครองมีสิทธิที่จะไม่เปิดเผยข่าวสารและข้อมูลดังกล่าวได้

³⁸ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์, "อิสระของข่าวสาร," วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 (2521) : หน้า 142.

กฎหมาย FOIA เป็นแต่กำหนดขอบเขตไว้เท่านั้นว่าทางราชการจะไม่ยอมเปิดเผยข่าวสารและข้อมูลใดได้บ้าง แต่แม้ในข่าวสารและข้อมูลประเภทที่ทางราชการอาจไม่เปิดเผยได้นั้น ถ้าหัวหน้าส่วนราชการเห็นสมควรเปิดเผยก็อาจกระทำได้ โดยเห็นว่ากรณีเป็นดุลพินิจและอยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการนั่นเอง

ยกเว้น 9 ประเภทของเอกสารที่ถูกห้ามเปิดเผยตามกฎหมาย FOIA มีดังนี้³⁹

1. เอกสารที่เกี่ยวกับการป้องกันประเทศและนโยบายต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยฝ่ายบริหาร
2. คำสั่งและกฎระเบียบภายในของเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของฝ่ายบริหาร
3. ข่าวสารประเภท declassifieds ซึ่งกำหนดห้ามเปิดเผยได้แน่ชัดโดยกฎหมายอื่น
4. ข่าวสารและข้อมูลอันเป็นความลับในการดำเนินธุรกิจ
5. บันทึกและรายงานเตรียมการในการตัดสินใจภายในของฝ่ายบริหารในเรื่องนี้ศาลสูงของอเมริกา ได้วางข้อจำกัดในการตีความไว้ 2 ประการ กล่าวคือ
 - เมื่อได้มีการตัดสินใจกระทำขึ้นแล้ว การอ้าง declassification เพื่อมิให้ต้องเปิดเผยข้อความดังกล่าว จะกระทำมิได้

³⁹ Richard M. Schmidt, Jr. and Robert Clifton Burns, "The Freedom of Information Act : An Overview for Librarians," Legal Issues for Library and Information Manager, ed. William Z. Narri (New York : The Haworth Press, Inc., 1987), pp. 12-13.

- แม้ขณะเตรียมการตัดสินใจ ข้อมูลใด ๆ ก็ตามซึ่งเป็นเรื่องข้อเท็จจริงล้วน ๆ มิใช่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ ทัศนคติ หรือเสนอทางเลือก ข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริงล้วน ๆ ดังกล่าวนั้น สามารถเปิดเผยได้ เว้นแต่ว่าข่าวสารและข้อมูลนั้น ไม่สามารถแยกได้จากกระบวนการตัดสินใจ

6. ข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวข้องกับสิทธิส่วนบุคคล เป็นการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ในกรณีนี้ถือว่า สิทธิความเป็นส่วนตัว มีคุณค่าเหนือกว่าสิทธิในการรับรู้ ข้อยกเว้นนี้กำหนดขึ้นมาเพื่อที่จะครอบคลุมคำขอ เพื่อที่จะได้รู้ข่าวสารและข้อมูลบางประการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น นอกเหนือจากที่เกี่ยวกับบุคคลซึ่งขอข่าวสารและข้อมูลนั้น

7. บันทึกหรือเอกสารเกี่ยวกับเรื่องการสอบสวนสืบสวน ซึ่งมุ่งหมายเพื่อที่จะให้ปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ก็ไม่ได้เป็น เรื่องความลับเสียทั้งหมด เพราะเหตุว่าเอกสารบางประเภทจะวิเคราะห์ทัศนคติว่าไม่อาจเปิดเผยได้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายได้ระบุจำกัดไว้ กล่าวคือ

- เป็นการแทรกแซงต่อการดำเนินกระบวนการพิจารณา
- เป็นการเสี่ยงต่อการทำให้การพิจารณาคดีนั้นขาดความยุติธรรม
- เป็นการลบล้างต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลอันมิชอบ
- การเปิดเผยจะเป็นการเปิดเผยแหล่งที่มาของข่าวสารและข้อมูล

ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกเอกสารของตำรวจ ของการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม

- เป็นข่าวสารซึ่งต้องการปกป้องหรือปิดบังเทคนิคในการสืบสวน

บางอย่าง

- เป็นข่าวสารและข้อมูลที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของบุคคลผู้มีหน้าที่บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย

8. ข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับสถาบันการเงิน เพื่อคุ้มครองความมั่นคงทางเศรษฐกิจของสถาบันการเงิน

9. ข่าวสารและข้อมูลในทางธรณีวิทยาหรือภูมิศาสตร์บางอย่าง

กฎหมาย FOIA ได้จำแนกการจัดให้มีข่าวสารเป็น 3 ประเภท คือ

- ก) ประเภทซึ่งต้องพิมพ์แพร่หลายเป็นประจำ
- ข) ประเภทซึ่งจัดให้มีโดยให้ประชาชนทั่วไปเข้าตรวจดูและทำสำเนาได้เอง โดยในประเภทนี้จะมีการเก็บเป็นระบบและจะต้องจัดทำดัชนีไว้สำหรับความสะดวกในการตรวจค้นด้วย
- ค) ประเภทซึ่งต้องร้องขอตรวจเป็นพิเศษเฉพาะราย ถ้าส่วนราชการไม่ยอมจัดหาให้ ผู้ร้องอาจร้องต่อศาลเพื่อพิจารณาและมีคำสั่งได้

ข่าวสารใดจะจัดให้มีขึ้นในรูปแบบใด ให้เป็นไปตามที่ FOIA กำหนด ซึ่งจะเป็นไปตามลำดับความสำคัญของข่าวสารและตามความจำเป็นที่ประชาชนควรจะรู้⁴⁰

จากหลักกฎหมาย FOIA หรือพระราชบัญญัติเสรีภาพของข่าวสารนี้ แสดงให้เห็นถึงสิทธิในการรับรู้ของประชาชน แต่อย่างไรก็ตาม กฎหมายฉบับนี้ก็ยังไม่ละทิ้งสิทธิในความเป็นส่วนตัวไว้ โดยเป็นข้อยกเว้นว่าหากเป็นสิทธิความเป็นส่วนตัวแล้ว จะได้รับการยกเว้นที่จะให้ประชาชนเข้าถึง หรือเปิดเผยข่าวสารและข้อมูลอันเป็นส่วนบุคคล ข้อยกเว้นดังกล่าวนี้กำหนดขึ้นเพื่อหาจุดสมดุลย์ระหว่าง "สิทธิในการรับรู้" (Right to know) กับ "สิทธิความเป็นส่วนตัว" (Right to privacy) เพื่อคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลของบุคคลจากการอยากรู้อยากเห็นที่ไม่สมควรของสาธารณชน โดยศาลได้วางหลักไว้ในคดี *Robles V. EPA*, 484 F. 2d 843 (4th Cir. 1973) ว่า กรณีจะได้รับการยกเว้นตามข้อนี้ จะต้องเป็นเรื่องที่มีลักษณะเป็นเรื่องส่วนบุคคลโดยแท้ เช่น แฟ้มเกี่ยวกับประวัติคนไข้ แฟ้มทะเบียนการศึกษา เป็นต้น และจะต้องเป็นเรื่องที่เมื่อเปิดเผยแล้วทำให้รู้สึกถูกล้ำความเป็นส่วนตัวที่ไม่สมควร⁴¹

⁴⁰ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์, "อิสระของข่าวสาร," หน้า 151.

⁴¹ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์, "อิสระของข่าวสาร," วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 4 (2521) : 14.

2. หลักกฎหมายและขอบเขตของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

การคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายฉบับนี้ จะใช้กับข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคลเชื้อชาติอเมริกัน หรือบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่เป็นการถาวรในประเทศอเมริกา ตามมาตรา 552 (a)(2)⁴² และกฎหมายฉบับนี้ใช้คุ้มครองข่าวสารและข้อมูลทุกชนิด ไม่ว่าลักษณะของการเก็บข่าวสารและข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะใดก็ตาม เช่น ประวัติการศึกษา ประวัติอาชญากรรม ประวัติการทำงาน เป็นต้น ซึ่งการเก็บรักษาข่าวสารและข้อมูลดังกล่าว จะเป็นการเก็บโดยใช้ระบบอัตโนมัติหรือระบบคอมพิวเตอร์หรือไม่ก็ตาม และข่าวสารดังกล่าวต้องเป็นข่าวสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของรัฐบาลกลาง

กฎหมายฉบับนี้ จะไม่คุ้มครองข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนต่างชาติหรือนิติบุคคล และรวมถึงข่าวสารและข้อมูล ซึ่งถูกเก็บรวบรวมโดยองค์กรผู้มีอำนาจของมลรัฐต่าง ๆ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรทางภาคเอกชน

หน้าที่ของผู้เก็บบันทึกข้อมูลตามกฎหมายฉบับนี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนด้วยกัน⁴³

1) หน้าที่ในการรวบรวมและจัดเก็บข่าวสารและข้อมูล ตามมาตรา 552 a (e) ได้วางหลักไว้ กล่าวคือ ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบในการรวบรวมและจัดเก็บข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคล จะต้อง⁴⁴

⁴² ดู Privacy Act. 1974, section 552 a (a)(2).

⁴³ กงจักร โพธิ์พร้อม, "ปัญหาทางกฎหมายมหาชนบางประการเกี่ยวกับความคุ้มครองการใช้ข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์," หน้า 99.

⁴⁴ Privacy Act. 1974, section 552 a (e).

- บันทึกข่าวสารและข้อมูลนั้น ๆ ลงในบันทึกหรือเอกสารของตน เฉพาะแต่ข่าวสารและข้อมูลซึ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น และต้องให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด หรือเป็นไปตามคำสั่งเฉพาะกรณีของประธานาธิบดี
- การเก็บรวบรวมข่าวสารและข้อมูล จะต้องได้มาโดยตรงที่สุดเท่าที่จะหาได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าวสารและข้อมูล ซึ่งเมื่อข่าวสารและข้อมูลนั้นจะมีผลกระทบต่อการวินิจฉัยเกี่ยวกับสิทธิของแต่ละบุคคล ประโยชน์ หรือสิทธิพิเศษซึ่งจะได้รับตามแผนการของรัฐ
- กำหนดให้มีการบอกกล่าวแก่บุคคลที่หน่วยงานนั้น ๆ ขอให้บุคคลดังกล่าวให้ข่าวสารและข้อมูลแก่หน่วยงาน ซึ่งตามมาตรา 552 a (e)(3) วางหลักให้บอกกล่าวหรือแจ้งแก่เอกชนที่หน่วยงานได้ขอข่าวสารและข้อมูลในแบบสอบถาม ซึ่งใช้ในการเก็บข่าวสารและข้อมูล หรือในเอกสารที่แยกต่างหากจากแบบสอบถามนั้น ซึ่งเอกชนผู้นั้นสามารถจะเก็บเอาไว้ได้ถึงรายละเอียดดังนี้ ร้องขอข่าวสารและข้อมูลโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายหรือกฎระเบียบบิดและการเปิดเผยข่าวสารและข้อมูลนั้นให้เป็นไปตามข้อกำหนด หรือเป็นไปตามความสมัครใจ หรือวัตถุประสงค์หลักที่คาดว่าจะมีการใช้ข่าวสารและข้อมูลนั้น หรือการใช้ตามระเบียบที่อาจมีขึ้นต่อข่าวสารและข้อมูลนั้นตามที่จัดพิมพ์ไว้ใน (4)(D) ของมาตรานี้ และผลกระทบใด ๆ แก่ผู้ให้ข่าวสารและข้อมูล ซึ่งไม่ได้ให้ข่าวสารและข้อมูลนั้น หรือให้แต่เพียงบางส่วน
- มาตรา 552 a (e)(4) กำหนดให้มีการจัดพิมพ์ถึงความมีอยู่ และลักษณะของการจัดเก็บข่าวสารและข้อมูลที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดเก็บลงใน Federal Register ⁴⁵ (เอกสารของรัฐบาลอเมริกาประเภทหนึ่ง ออกเป็นรายวัน โดยหน่วยงานของรัฐบาลจะตีพิมพ์กฎระเบียบของประเทศตนลงในเอกสารดังกล่าวนี้ เพื่อให้เป็นไปตามที่ตราขึ้นโดยรัฐสภา) กล่าวคือ "ภายใต้บทบัญญัติในข้อ (11) ของอนุมาตรานี้ จะตีพิมพ์แจ้ง

⁴⁵ กงจักร โฟธิพร้อม, "ปัญหาทางกฎหมายมหาชนบางประการเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์," หน้า 97-98.

ให้ทราบเป็นประจำทุกปีเป็นอย่างน้อยเกี่ยวกับความมีอยู่และลักษณะของระบบการจัดเก็บบันทึก
ข่าวสารลงใน Federal Register ซึ่งการแจ้งให้ทราบดังกล่าวนี้จะรวมถึง ⁴⁶

- ก) ชื่อและที่ตั้งของระบบการจัดเก็บข่าวสารและข้อมูล
- ข) ประเภทของบุคคลแต่ละบุคคลซึ่งถูกเก็บบันทึกไว้ในระบบ
- ค) ประเภทของบันทึกที่ถูกจัดเก็บอยู่ในระบบ
- ง) การใช้เป็นประจำของบันทึกแต่ละชนิดซึ่งถูกบรรจุอยู่ในระบบ รวมถึงประเภทของผู้ใช้ข่าวสารและข้อมูลและวัตถุประสงค์ของการใช้
- จ) นโยบายและข้อปฏิบัติของหน่วยงานเกี่ยวกับการเก็บสะสม การแก้ไข การควบคุม การเข้าถึง การสงวนรักษา และการจัดการเกี่ยวกับการบันทึกข่าวสารและข้อมูล
- ฉ) ชื่อและสถานที่ประกอบธุรกิจของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการบันทึกข่าวสารและข้อมูล
- ช) การดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งบุคคลแต่ละคนสามารถได้รับการแจ้งให้ทราบตามคำร้องขอของตน ถ้าระบบการบันทึกได้บรรจุข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับตัวเขา
- ซ) การดำเนินงานของหน่วยงานซึ่งบุคคลแต่ละคนสามารถได้รับแจ้งให้ทราบตามคำร้องขอของตน เกี่ยวกับว่าเขาจะสามารถเข้าถึงบันทึกเกี่ยวกับตนซึ่งบรรจุในระบบการบันทึกข่าวสารและข้อมูลได้อย่างไร และเขาจะสามารถโต้แย้งระบบการบันทึกข่าวสารและข้อมูลดังกล่าวที่จัดเก็บไว้ในระบบจัดเก็บนั้น ๆ ได้อย่างไร
- ญ) ประเภทของแหล่งหรือบันทึกในระบบ
 - ต้องมีการปรับปรุงให้ข่าวสารและข้อมูลมีความทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งมีการตรวจสอบความถูกต้องของข่าวสารและข้อมูลนั้น ๆ ด้วย ถ้าหากต้องการที่จะสื่อสารไปยังบุคคลภายนอก

⁴⁶ Privacy Act. 1974, section 552 a (e)(4).

- ต้องจัดตั้งกฎระเบียบที่เหมาะสมทางการบริหาร เทคนิค และความปลอดภัยทางกายภาพ เพื่อให้แน่ใจว่าความปลอดภัยและความลับของบันทึกนั้น ๆ จะ ถูกคุ้มครองจากการคุกคามหรืออันตรายใด ๆ หรือก่อให้เกิดความอับอาย ไม่เหมาะสม หรือไม่ยุติธรรมต่อบุคคลใด ๆ ซึ่งเป็นผู้ถูกเก็บข่าวสารและข้อมูลนั้น

2) หน้าที่ในการต้องจำกัดการใช้ข่าวสารและข้อมูล บันทึกหรือเอกสาร ที่สำคัญ ๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากบุคคลผู้ซึ่งถูกเก็บบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนที่จะมีการเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลออกไป

อย่างไรก็ตาม ผู้ซึ่งมีหน้าที่เก็บรวบรวมข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับบุคคลไว้ ได้รับข้อยกเว้นไม่ต้องรอให้ได้รับอนุญาตจากบุคคลผู้ถูกเก็บบันทึกข่าวสารและข้อมูลนั้น คือ ⁴⁷

- กรณีการสื่อหรือเผยแพร่ข่าวสารที่รวบรวมไว้นั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดั้งเดิมในการเก็บรวบรวมหรือบันทึกข่าวสารและข้อมูลนั้น

- การเผยแพร่ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจในการที่จะให้ข่าวสารและข้อมูลดังกล่าว และการใช้ข่าวสารข้อมูลดังกล่าวจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ

- การเผยแพร่ต่อสถาบันหรือองค์กร ซึ่งมีสิทธิที่จะใช้ข่าวสารและข้อมูลได้โดยไม่ต้องขออนุญาตหรือรอการอนุมัติ ซึ่งได้แก่ รัฐสภาสหรัฐ ศาล สำนักงานสถิติ สำนักงานสำรวจสำมะโนประชากร ฝ่ายเอกสารสิ่งพิมพ์แห่งชาติ รวมทั้งองค์กรทั้งหลายที่มีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย และในการดำเนินการกับบุคคลซึ่งฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

- ข่าวสารซึ่งกฎหมาย FOIA ระบุไว้ว่าสามารถสื่อหรือแพร่หลายได้

ถ้าข่าวสารและข้อมูลเป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพของบุคคล บุคคลทุกคนสามารถที่จะคัดค้านมิให้มีการสื่อหรือใช้ข่าวสารและข้อมูลของตนได้

⁴⁷ กงจักร โปธิพร้อม, "ปัญหาทางกฎหมายมหาชนบางประการเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์, หน้า 101.

นอกจากนี้ บัญชีรายชื่อและที่อยู่ของบุคคลที่เรียกว่า "Mailing List" จะไม่ถูกขายหรือถูกเช่าโดยหน่วยราชการ เว้นเสียจากการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ⁴⁸

3) หน้าที่ในการเฝ้าอำนวยความสะดวกแก่บุคคลในการเข้าถึงข่าวสารและข้อมูล การเข้าสู่ข่าวสารและข้อมูลซึ่งอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐบาลกลาง ตามบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้นั้น โดยปกติจะต้องมีคำร้องขอไปยังหน่วยงานนั้น ๆ และการเข้าสู่ข่าวสารและข้อมูลดังกล่าว มักจะเป็นการเข้าสู่ข่าวสารและข้อมูลโดยตรงเสมอ* เว้นไว้แต่ในบางกรณีซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ จะออกกฎเกณฑ์ไว้เป็นพิเศษ โดยอาศัยอำนาจที่ให้อำนาจตามกฎหมายนั้น ๆ ซึ่งได้วางหลักไว้ในมาตรา 522 a (f) กล่าวคือ หน่วยราชการสามารถออกประกาศ ระเบียบ ได้เกี่ยวกับการเข้าสู่ข่าวสารและข้อมูล เช่น บันทึกในทางการแพทย์ บันทึกทางจิตของบุคคล

ในมาตรา 552a (d)(1) ได้วางหลักการเข้าสู่ข่าวสารไว้ดังนี้

หน่วยงานแต่ละหน่วยงานซึ่งจัดเก็บระบบบันทึก จะต้อง (1) เมื่อมีคำร้องขอโดยบุคคลอื่นใดเพื่อเข้าถึงบันทึกหรือข่าวสารใด ๆ อันเกี่ยวกับตัวเขาซึ่งบรรจุอยู่ในระบบนั้น ๆ หน่วยงานดังกล่าวจะต้องอนุญาตตามคำร้องขอให้บุคคลนั้น หรือบุคคลผู้ซึ่งเขาได้เลือกมาตรวจดูบันทึกและได้รับสำเนาบันทึกข่าวสารนั้น ๆ ทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน

⁴⁸ Privacy Act. 1974, section 552 a (n).

* สิทธิที่จะเข้าสู่ข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับตนโดยตรง กล่าวคือ เพื่อบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับข่าวสารและข้อมูลร้องขอต่อผู้จัดเก็บข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับตน บุคคลผู้ร้องขอมิสิทธิที่จะตรวจดูและได้รับสำเนาของข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับตนเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องผ่านบุคคลใด ๆ

ในรูปแบบซึ่งเขาสามารถที่จะเข้าใจได้ เว้นแต่หน่วยงานดังกล่าวอาจกำหนดให้บุคคลนั้นให้ความยินยอมเป็นหนังสือ สำหรับตัวบุคคลซึ่งมาด้วยกับเขา เพื่อพิจารณาหรือตรวจดูบันทึกข่าวสารและข้อมูลของตน⁴⁹

กรณีหากเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารทางการแพทย์ หากเมื่อบุคคลคนหนึ่งร้องขอตรวจดูเอกสารดังกล่าว ก็จะได้รับอนุญาตให้ตรวจดูได้ด้วยตนเอง เว้นแต่จะปรากฏว่าข่าวสารและข้อมูลในบันทึกเอกสารทางการแพทย์นั้น อาจสามารถก่อให้เกิดผลร้ายแก่บุคคลผู้ขอตรวจเอกสารนั้น หน่วยงานของรัฐจะวางกฎระเบียบไว้ โดยให้บุคคลใด ๆ ก็ตามที่บุคคลนั้นระบุไว้เป็นผู้ตรวจเอกสารดังกล่าว ซึ่งอาจจะเป็นนายแพทย์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่แพทย์ก็ได้ แต่โดยปกติแล้วมักจะเป็นนายแพทย์หรือบุคคลผู้มีอาชีพ ซึ่งมีคุณสมบัติอันจำเป็นครบถ้วน⁵⁰

อย่างไรก็ตาม การเข้าถึงข่าวสารและข้อมูลตามกฎหมายฉบับนี้ มีข้อยกเว้นไว้ 2 ประการด้วยกัน โดยประการแรกเป็นข้อยกเว้นทั่วไป และประการที่ 2 เป็นข้อยกเว้นเฉพาะกรณี กล่าวคือ

ข้อยกเว้นทั่วไป (General Exemptions) ซึ่งวางหลักไว้ในบทบัญญัติมาตรา 552 a (j)(1) และ (2)⁵¹ กล่าวคือ หัวหน้าของหน่วยราชการอาจจะประกาศกฎระเบียบ เพื่อยกเว้นการเข้าถึงบันทึกข่าวสารและข้อมูล ถ้าบันทึกข่าวสารและข้อมูลนั้นถูก

⁴⁹ privacy Act. 1974, section 552 a (d)(1).

⁵⁰ กงจักร โพธิ์พร้อม, "ปัญหาทางกฎหมายมหาชนบางประการเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์, หน้า 192.

⁵¹ Privacy Act. 1974, section 552 a (j)(1) และ (2).

จัดเก็บไว้โดย ซีไอเอ (CIA) หรือถูกจัดเก็บโดยหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายอาญา รวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งต้องป้องกัน ควบคุม หรือลดอาชญากรรม หรือเพื่อจับกุมอาชญากร และการดำเนินการของพนักงานอัยการ ศาล การแก้ไขผู้กระทำความผิด การคุมประพฤติ การให้ภัยพิโทษ หรือการทำประกันทัณฑ์บน ซึ่งประกอบด้วยบันทึกข่าวสารและข้อมูล 3 ประเภท ดังนี้

- ข่าวสารและข้อมูลซึ่งรวบรวมไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการเก็บรูปพรรณ สันฐานของผู้กระทำความผิดอาญาและผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ซึ่งประกอบด้วยรูปพรรณ และบันทึกการจับกุม การกำหนดค่าปรับ คำพิพากษา การคุมขัง การปลดปล่อย และการทำทัณฑ์บน และการคุมประพฤติ

- ข่าวสารและข้อมูลซึ่งรวบรวมเพื่อวัตถุประสงค์ในการสืบสวนสอบสวน คดีอาญา รวมถึงรายงานของผู้ให้ข่าวสารและสายลับและการติดต่อกับบุคคลอื่นอาจรบุชื่อได้

- รายงานที่อาจชี้ตัวบุคคลผู้ดำเนินการในระดับต่าง ๆ ในด้านการดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับการจับกุม หรือพิพากษาลงโทษ จนกระทั่งปลดปล่อยจากการควบคุม

ข้อยกเว้นเฉพาะกรณี (Specific Exemptions) ซึ่งวางหลักไว้ในบทบัญญัติมาตรา 552 a (k)(1)-(7)⁵² กล่าวคือ

- บันทึกข่าวสารและข้อมูลที่จัดเก็บไว้เป็นข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศและนโยบายต่างประเทศ

- บันทึกข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการสืบสวนสอบสวนซึ่งถูกรวบรวมไว้เพื่อบังคับใช้ให้เป็นไปตามกฎหมาย นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ใน (J)(2) ของมาตรานี้ อย่างไรก็ตาม หากการจัดเก็บรวบรวมวัตถุประสงค์ในการสืบสวนสอบสวนดังกล่าว ก่อให้บุคคลใด ๆ ถูกปฏิเสธสิทธิ สิทธิประโยชน์ หรือประโยชน์ซึ่งเขาต้องได้รับสิทธิตามกฎหมาย

⁵² Ibid., section 552 a (k)(1)-(7).

หรือเขาควรได้สิทธิในการรับเลือก ก็จะต้องจัดหาสิ่งที่เก็บรวบรวมไว้มาให้เขา เว้นแต่การให้สิ่งที่เก็บบันทึกไว้จะเป็นการเปิดเผยถึงแหล่งที่ให้บันทึกข่าวสารและข้อมูล ซึ่งรัฐบาลได้สัญญาว่าจะปิดไว้เป็นความลับ

- บันทึกข่าวสารและข้อมูลซึ่งถูกจัดเก็บรักษาไว้เพื่อคุ้มครองประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา หรือบุคคลอื่นใดซึ่งระบุไว้ในมาตรา 3056 ของบทที่ 18
- บันทึกข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการสืบสวนสอบสวนซึ่งถูกรวบรวมไว้เพื่อใช้ในการวินิจฉัยเกี่ยวกับความเหมาะสม ความสมควรได้รับเลือกหรือคุณสมบัติในการทำงานของพลเมืองในรัฐ การให้บริการด้านการทหาร การทำสัญญากับรัฐบาลหรือการเข้าสู่บันทึกข่าวสารและข้อมูลที่ระบุไว้เพียงในขอบเขตของการเปิดเผยนั้น จะเป็นการเปิดเผยถึงแหล่งที่ให้ข่าวสารและข้อมูล ซึ่งรัฐบาลได้สัญญาไว้ว่าจะปิดเป็นความลับ
- บันทึกข่าวสารและข้อมูลซึ่งเกี่ยวกับการทดสอบหรือวัตถุประสงค์ในการสอบเพื่อใช้กำหนดคุณสมบัติสำหรับการกำหนด หรือสนับสนุนในบริการของรัฐ หากการเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นการขัดต่อวัตถุประสงค์ หรือความเป็นธรรมในการทดสอบ หรือกระบวนการในการสอบนั้น
- บันทึกข่าวสารและข้อมูลซึ่งใช้ในการประเมินวินิจฉัยถึงความน่าจะเป็นไปได้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการทางการทหาร ในขอบเขตที่ว่าการเปิดเผยถึงสิ่งดังกล่าว จะเป็นการเปิดเผยถึงแหล่งที่ให้ข่าวสารและข้อมูลซึ่งรัฐบาลสัญญาว่าจะปิดเป็นความลับ

เมื่อบุคคลหนึ่ง ๆ ได้ดำเนินการยื่นคำร้องขอตามกฎหมายฉบับนี้แล้ว หากปรากฏว่าหน่วยงานดังกล่าวปฏิเสธคำร้องขอ ที่จะให้บุคคลเข้าสู่ข่าวสารและข้อมูลของบุคคลนั้น ๆ ตามกฎหมายแต่ละฉบับ บุคคลสามารถนำคดีขึ้นสู่ศาลได้โดยตรง แม้ว่าหน่วยงานต่าง ๆ จะได้กำหนดกระบวนการในการอุทธรณ์ กรณีที่มีการปฏิเสธการให้บุคคลเข้าสู่ข่าวสารและข้อมูลของบุคคลก็ตาม

กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดโทษทางอาญาไว้ในมาตรา 552 a (i)⁵³

(1)-(3) กล่าวคือ

⁵³ Ibid., section 552 a (i) (1)-(3).

- เจ้าพนักงานผู้ใดหรือลูกจ้างของหน่วยงานใด โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่อื่นเกิดจากการทำงานหรือในการเป็นเจ้าพนักงานนั้น ครอบครองหรือเข้าถึงบันทึกของหน่วยงานซึ่งบรรจุข่าวสารและข้อมูลซึ่งแสดงรูปพรรณสัณฐานเกี่ยวกับบุคคล และเปิดเผยบันทึกข่าวสารและข้อมูลดังกล่าวซึ่งได้ล่วงรู้มา ซึ่งต้องห้ามตามมาตราสี่หรือกฎหมายอื่น และรู้ว่าการเปิดเผยสาระสำคัญนั้น ๆ ถูกห้ามไว้ แต่ยังคงใจเปิดเผยสาระนั้น ๆ ด้วยวิธีการแก่บุคคลใดหรือหน่วยงานซึ่งไม่มีสิทธิที่จะได้รับ จะต้องรับโทษในความผิด โดยถูปรับไม่เกินกว่า 5,000 เหรียญ

- เจ้าพนักงานผู้ใดหรือลูกจ้างของหน่วยงานใด ซึ่งจงใจเก็บรักษา ระบบบันทึกข่าวสารและข้อมูลโดยปราศจากข้อกำหนดของอนุมาตรา (e)(4) ของมาตราสี่ จะต้องรับโทษ โดยถูปรับไม่เกินกว่า 5,000 เหรียญ

- บุคคลใดซึ่งรู้และจงใจร้องขอหรือได้มาซึ่งบันทึกข่าวสารและข้อมูลอื่นใด อันเกี่ยวข้องกับบุคคลแต่ละบุคคล จากหน่วยงานภายใต้การลอบลวงที่ผิด ๆ จะต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้น โดยถูปรับเป็นเงินไม่เกินกว่า 5,000 เหรียญ

จากหลักกฎหมายดังกล่าว จะเห็นได้ว่า กฎหมายได้บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลหนึ่ง ๆ ในการที่จะได้รู้ถึงสถานที่เก็บข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับตน และสิทธิในการที่จะเข้าสู่ข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับตน รวมทั้งสิทธิที่จะแก้ไขเพิ่มเติมข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับตน ทั้งนี้ เพราะการบัญญัติรับรองถึงสิทธิที่จะได้รู้ถึงสถานที่จัดเก็บข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับตนนั้น จัดว่าเป็นกระบวนการขั้นต้นของบุคคลในการป้องกันตนเอง เพราะหากบุคคลไม่อาจล่วงรู้ได้ว่าการจัดเก็บข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับตนขึ้น ไม่รู้ว่าจัดเก็บไว้ในสถานที่ใด และมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด บุคคลย่อมไม่อาจคาดเดาหรือใช้ความระมัดระวังในการป้องกันตนเองได้ และนอกจากนี้ Privacy Act 1974 ฉบับนี้ ยังให้สิทธิที่จะเข้าสู่ข่าวสารและข้อมูลอันเป็นส่วนบุคคลได้ แต่ต้องเป็นของตนเองเท่านั้น ถ้าเป็นของบุคคลอื่นก็ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อข่าวสารและข้อมูลของบุคคลอื่น ซึ่งรัฐบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้คุ้มครอง

ในรัฐบัญญัติฉบับนี้ ยังได้คุ้มครองบุคคลโดยให้สิทธิแก่บุคคลในอันที่จะร้องขอแก้ไขบันทึกข่าวสารและข้อมูล ซึ่งถูกจัดเก็บรักษาไว้กับหน่วยงานของรัฐ ในส่วนที่เจ้าของข่าวสารและข้อมูลนั้นเห็นว่าไม่ถูกต้อง ไม่เกี่ยวข้อง ไม่ทันสมัย หรือไม่สมบูรณ์พอ ซึ่งในหลักดังกล่าวนี้ บุคคลคนหนึ่งสามารถดำเนินการดังกล่าวได้ตามที่ได้วางหลักไว้ในมาตรา 552 a (d)(2)-(4)

จากรายละเอียดต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า Privacy Act 1974 เป็นกฎหมายฉบับหนึ่งที่ใช้ในภาครัฐ โดยเจาะจงใช้กับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับรัฐบาลกลาง อันถือเป็นกฎหมายหลัก แต่ก็ยังมีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลในที่อื่นๆ อีก อาทิ กฎหมายของแต่ละมลรัฐ ซึ่งก็อาศัยหลักการเดียวกันกับ Privacy Act 1974 เป็นส่วนมาก นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายที่ใช้ในภาคเอกชน แยกได้ตามประเภทกิจการของกิจการหลายฉบับด้วยกัน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น อย่างไรก็ตามกฎหมายทุกฉบับต่างก็มีจุดประสงค์และหลักการเดียวกัน คือ มุ่งคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคลให้พ้นจากการล่วงละเมิดของผู้อื่น ซึ่งประเทศอเมริกาเล็งเห็นความจำเป็นมากในเรื่องการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลดังกล่าว

ประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์ นับแต่ได้มีการประกาศแยกตัวออกเป็นประเทศอิสระจากประเทศมาเลเซีย ในสมัยของนายกรัฐมนตรี ลี กวน ยิว (Lee Kuan Yew) ของสิงคโปร์และนายกรัฐมนตรี ตวนกู อับดุล ราห์มาน ปุตรา อัลฮัจ อิบน์ อัลมารุม สุลต่าน อับดุล ฮามิด ฮาลิม ชาห์ (Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj Ibni Almarhum sultan Abdul Hamid Halim Shah) ของมาเลเซีย เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม ค.ศ.1965⁵⁴ แล้ว ก็ได้มีการบัญญัติรัฐธรรมนูญขึ้นใช้ในการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม ค.ศ.1965 และมีการแก้ไขหลายฉบับ

จากการศึกษาบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสิงคโปร์ ผู้เขียนพบว่ารัฐธรรมนูญของประเทศสิงคโปร์มิได้บัญญัติแนวทางคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวไว้ ในส่วนบทที่ 4 เกี่ยวกับเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ซึ่งวางหลักอยู่ในมาตรา 9-16⁵⁵ นั้น ไม่ปรากฏมีบทบัญญัติในการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัว ดังเช่นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่จะบัญญัติคุ้มครองไว้ในเรื่องอื่น อาทิ ความเป็นอิสระในการพูดและการแสดงออกสิทธิในการชุมนุมโดยสงบโดยปราศจากอาวุธ สิทธิในการสมาคม ในมาตรา 14 เสรีภาพในการนับถือศาสนา มาตรา 15 และสิทธิที่จะได้รับการศึกษา ในมาตรา 16 เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศหนึ่งในแถบอาเซียนเช่นเดียวกับประเทศไทยที่ยังไม่มีการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้บังคับโดยตรง ดังเช่นในประเทศแถบตะวันตกทั้งหลาย ทั้งนี้อาจเป็นด้วยสาเหตุหลายประการ กล่าวคือ ประการแรก เนื่องจากระบบการปกครองซึ่งประเทศสิงคโปร์ปกครองด้วยระบบกึ่งประชาธิปไตยกึ่งสังคมนิยม จึงทำให้การปกครองเน้นไปในเรื่องกฎเกณฑ์ระเบียบวินัยมากกว่าการให้สิทธิ

⁵⁴ ดู Independence of Singapore Agreement 1965.

⁵⁵ ดู The Constitution of The Republic of Singapore, section 9-16.

เสรีภาพแก่ประชาชนพลเมือง ประการที่สอง ประเทศสิงคโปร์ได้ชื่อว่าเป็นประเทศในกลุ่มที่สามคือประเทศกำลังพัฒนา เช่นเดียวกับอีกหลาย ๆ ประเทศในกลุ่มอาเซียน เครื่องอุปกรณ์เทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงอยู่ในระหว่างพัฒนาและยังขาดบุคลากรที่มีทักษะความชำนาญในการใช้อุปกรณ์อันทันสมัยเหล่านั้น ทำให้ปัญหาในด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลยังไม่เกิดขึ้นมากนัก ประการที่สาม อาจเนื่องมาจากประชาชนพลเมืองจะต้องปฏิบัติตามอำนาจของรัฐโดยเคร่งครัดอันสืบเนื่องมาจากสาเหตุประการแรกนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม แม้รัฐธรรมนูญของประเทศสิงคโปร์จะไม่ได้ให้ความรับรองคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวแก่ประชาชนพลเมือง แต่ก็ยังมีบทบัญญัติในกฎหมายบางฉบับให้การรับรองคุ้มครองในเรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวอันเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลอยู่บ้าง ถึงจะไม่ใช่การคุ้มครอง โดยตรงก็ตาม กล่าวคือ

- Telecommunication Authority of Singapore Act (chapter 23) วางข้อกำหนดไว้ในมาตรา 83 เกี่ยวกับการรักษาความลับ โดยห้ามสมาชิก เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง หรือตัวแทนของบริษัท เปิดเผยข่าวสารใดๆ ซึ่งเกี่ยวกับกิจการงานของบริษัทหรือของบุคคลอื่นใด ซึ่งได้ล่วงรู้มาโดยการเป็นสมาชิก เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง หรือตัวแทนในการปฏิบัติ การตามหน้าที่ของตน หากบุคคลใดตั้งที่ได้กล่าวมาแล้วกระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามจะถือว่ากระทำความผิดต้องถูกปรับไม่เกินกว่า 2,000 เหรียญ หรือจำคุกไม่เกินกว่า 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ *

* 83-(1) Except for the purpose of the performance of his duties or the exercise of his functions or when lawfully repaired to do so by any court or under the provisions of any written law, no member officer, employee or agent of the Corporation shall disclose any information relating to the affairs of the Corporation

- Radition Protection Act (chapter 262) ได้วางข้อกำหนดไว้ใน มาตรา 26 เกี่ยวกับ การเปิดเผยข่าวสารหรือความลับของทางการค้า โดยมีข้อห้ามบุคคลใดๆ ที่ได้ล่วงรู้ข่าวสารมาโดยการปฏิบัติตามหน้าที่ของตนภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ เปิดเผยแพร่ข่าวสารใด ๆ ซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการทางการประดิษฐ์ คิดค้น หรือความลับทางการค้า เว้นแต่ การเปิดเผยข่าวนั้น จะกระทำโดยผู้มีอำนาจ (ผู้จัดการ) หรือกระทำได้ตามวัตถุประสงค์ของ กิจการนั้น มิฉะนั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินกว่า 1,000 เหรียญ *

or of any person which has been obtained by the member, officer, employee or agent in the performance of his duties or the exercise of his functions.

(2) Any person who contravenes subsection (1) shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction to a fine not exceeding & 2,000 or to imprisonment for a term not exceeding one year or to both.

* 26- Any person who disclose any information obtained by means of the exercise of power under this Act, being information with regard to any manufacturing process or trade secret, unless the disclosure was made in accordance with the directions of the Director, or for the purpose of proceedings, shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction to a fine not exceeding & 1,000.

- Statistics Act (chapter 317) ได้วางหลักไว้ในมาตรา 5 อนุ 1 เกี่ยวกับเรื่องการเปิดเผยข่าวสาร โดยบัญญัติว่าไม่มีรายละเอียดเฉพาะเจาะจงหรือข่าวสาร หรือ ส่วนใด ๆ ของข่าวสารซึ่งเกี่ยวกับปัจเจกบุคคลที่ได้ล่วงรู้มาภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ จะถูกเปิดเผยโดยปราศจากความยินยอม เป็นลายลักษณ์อักษรของบุคคลนั้น เว้นแต่

ก) สถิติที่ได้มาเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรมอาจถูกตีพิมพ์จำนวนของบุคคลผู้ดำเนินการในอุตสาหกรรมนั้น โดยไม่คำนึงถึงสิ่งใดๆ นอกจากอุตสาหกรรมซึ่งถูกยกเว้นโดยรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบสำนักงานนั้น หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องในความเป็นเจ้าของโดยเฉพาะสำหรับข้อมูลที่ถูกต้องตีพิมพ์

ข) การเปิดเผยสามารถกระทำโดยปราศจากการชี้ชัดถึงปัจเจกบุคคลและกำหนดเวลาที่เหมาะสมที่ล่วงพ้นแล้วตามความเห็นของรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบสำนักงานนั้น หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องในความเป็นเจ้าของโดยเฉพาะ

ค) สำหรับวัตถุประสงค์ของการดำเนินการกระบวนกรใด ๆ สำหรับการกระทำ ความผิด ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ หรือรายงานอื่นใดเกี่ยวกับการดำเนินการกระบวนกรเหล่านั้น

ง) ข่าวสารทั่วไป รวมถึง ผลผลิตจากการประดิษฐ์หรือผลิตด้วยมือ ขนาดของการก่อตั้ง จำนวนลูกจ้าง และสถานประกอบการ ซึ่งสามารถล่วงรู้มาจากแหล่งอื่น

ในอนุ 2 ได้วางหลักให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบพิจารณาต่อเนื่องถึงสภาพแวดล้อมของการค้าหลาย ๆ ชนิด และอุตสาหกรรมและโดยเฉพาะความสำคัญในการหลีกเลี่ยงการเปิดเผยสถิติเกี่ยวกับความลับทางการค้าใด ๆ หรือผลกำไรทางการค้า หรือข่าวสารอื่นใด โดยการเปิดเผยเรื่องเหล่านี้ จะเป็นการดูเหมือนโอนเอียง หรือมีอคติของบุคคลผู้ดำเนินการทางสถิติ

ส่วนในอนุ 3 ได้วางหลักว่า ถ้าข่าวสารที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นข่าวสารซึ่งถูกจำกัดการเปิดเผย และเป็นไปตามความเห็นของรัฐมนตรีว่าการจำกัดจะต้องเกิดประโยชน์ต่อข่าวสารใด ๆ ที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีจะดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์โดยปราศจากการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงตามที่เขาคิดว่าเหมาะสม

อนุมาตรา 4 โดยปราศจากผลร้ายตามอนุมาตรา 3 ถ้าปรากฏแก่รัฐมนตรีว่าธรรมชาติของข่าวสารที่ถูกได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ จะถูกทำเพื่อบังคับให้มีการจำกัดการเปิดเผยของการเพิ่มเติมข่าวสารตามข้อจำกัดที่กำหนดโดยมาตรานี้ รัฐมนตรีอาจมีคำสั่งห้ามเปิดเผยข่าวสารบางชนิดหรือบางส่วน เว้นแต่เพื่อบุคคลบางจำพวกหรือวัตถุประสงค์บางประการที่อาจกำหนดไว้เป็นพิเศษในคำสั่ง

อนุ 5 การรวบรวมรายงาน หรือการสรุปย่อ หรือการสื่อสารคมนาคมแก่ข่าวสารสาธารณะ ซึ่งได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ จะถูกดำเนินการป้องกันการตีพิมพ์โดยเฉพาะอันเกี่ยวกับการชี้ชัดถึงปัจเจกบุคคลใดๆ เว้นแต่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลนั้นก่อน

มาตรานี้ มีบทลงโทษตามอนุมาตรา 6 หากผู้ใดเปิดเผยสถิติหรือข่าวสารใด ๆ ที่ขัดกับข้อความตามมาตรานี้ หรือคำสั่งใด ๆ ภายใต้อำนาจที่ออกมานี้ จะต้องถูกลงโทษปรับไม่เกินกว่า 5,000 เหรียญ หรือจำคุกมีกำหนดไม่เกินกว่าหนึ่งปี หรือทั้งจำทั้งปรับ *

* 5-(1) No particulars or information or any part thereof relating to any individual person obtained under the provisions of this Act shall, without the previous consent in writing of that person, be disclosed except-

(a) compiled statistics on the operation of an industry may be published irrespective of the number of persons engaged in that industry unless the industry is exempted by the Minister responsible for the Government department or Ministry in possession of such particulars from having its data published ;

(b) where the disclosure can be made without indentifying the individual person and an appropriate time, in the opinion of the Minister responsible for the Government department or Ministry in possession of such particulars, has elapsed ;

(c) for the purposes of any proceedings for an offence under this Act or any report of those proceeding : or

(d) information of a general nature including products manufactured or handled, size of establishment, number of employees and addresses, which could be obtained from other sources.

(2) The Minister responsible for the Government department or Ministry issuing any requisition under this Act shall have due regard to the circumstances of various trades and industries and in particular to the importance of avoiding the disclosure in any return of any trade secret or of trading profits or of any other information the disclosure of which would be likely to tend to the prejudice of the person furnishing the return.

(3) If any information to be obtained under this Act is also obtainable under any other written law which restricts the disclosure of information obtained thereunder, and the Minister is of the opinion that similar restrictions should be applied to any information to be obtained under this Act, the Minister shall be order provide for the application, without modifications or with such adaptations or modifications as he thinks fit, of those restrictions to the information to be so obtained, or any part

thereof, in addition to the restrictions imposed by this section.

(4) Without prejudice to subsection (3) if it appears to the Minister that the nature of the information to be obtained under this Act would make it desirable to impose restrictions on the disclosure of the information additional to the restrictions imposed by this section, the Minister may by order prohibit the disclosure of such information, or any part thereof, except to such persons or for such purpose as may be specified in the order.

(5) The compilation of any report, summary or other communication to the public of information obtained under this Act shall be so arranged as to prevent any particulars published therein from being indentified as being particulars relating to any individual person except with the previous consent in writing of the person.

(6) If any person discloses any returns or any information contrary to this section, or of any order made thereunder, he shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction to a fine not exceeding & 5,000 or to imprisonment for a term not exceeding one year or to both.

จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติในพระราชบัญญัติเหล่านี้ เป็นบทบัญญัติในการคุ้มครองการเปิดเผยข่าวสารข้อมูลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลผู้เป็นเจ้าของ ซึ่งในกฎหมายของสิงคโปร์แล้วจะไม่มีบทบัญญัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรง ซึ่งจะเหมือนกับประเทศไทยที่ยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในส่วนนี้โดยตรง หากแต่กระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายอื่น ทั้งนี้ เนื่องมาจากสาเหตุเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครอง การพัฒนาในเรื่องเทคโนโลยี และบุคลากร ตลอดจนการไม่เห็นความสำคัญของการคุ้มครอง ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

วิเคราะห์ เปรียบเทียบการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักกฎหมายต่างประเทศกับหลักกฎหมายของประเทศไทย

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประเทศต่าง ๆ ที่ตรากฎหมายขึ้นมาเพื่อใช้คุ้มครองข่าวสารและข้อมูลส่วนบุคคล ต่างก็มีจุดประสงค์ไปในทางเดียวกัน คือ มุ่งคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy) หรือสิทธิความเป็นส่วนตัว เพื่อให้พ้นจากการก้าวล่วงเข้าไปกระทำใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึง ล้วงรู้ หรือเปิดเผยข่าวสารและข้อมูล อันเป็นส่วนบุคคลของบุคคลอื่นอันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย เสื่อมเสียชื่อเสียง อับอาย ขาดหน้า หรือเดือดร้อนรำคาญใจ

ในประเทศอังกฤษ กฎหมายที่ชื่อว่า "Data Protection Act 1984" ซึ่งได้ศึกษาแนวทางในหัวข้อ 4.1 นั้น เป็นกรณีการจัดเก็บข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับบุคคลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกฎหมายฉบับดังกล่าวใช้บังคับทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน จะไม่แบ่งแยกดังเช่นในประเทศอเมริกา ซึ่งการปกครองประเทศเป็นแบบสหรัฐ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายขึ้นใช้บังคับหลายฉบับ

กฎหมายฉบับนี้มีรูปแบบการคุ้มครองโดยให้มีการจัดตั้งเจ้าหน้าที่ขึ้น 2 ชุด คือ นายทะเบียน (Registrar) หรือเรียกในชื่อเต็มว่า "Data Protection Registrar" และศาลพิเศษ (Tribunal) หรือเรียกในชื่อเต็มว่า "Data Protection Tribunal" มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตการจัดเก็บข่าวสาร และข้อมูลอันเกี่ยวกับบุคคลด้วยเครื่อง

คอมพิวเตอร์ และมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม ดูแล ตรวจสอบตราให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ รวมถึงอำนาจที่จะรับคำร้องทุกข์ ทำรายงาน เสนอต่อรัฐสภา ฯลฯ

บุคคลหรือหน่วยงานหรือองค์กรใดที่ต้องการหรือประสงค์จะจัดเก็บข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคลต้องดำเนินการยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียนต่อนายทะเบียน และจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักการ 8 ประการ เกี่ยวกับการคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการให้ความคุ้มครองโดยกฎหมายในอันที่จะคุ้มครองการล่วงละเมิด โดยไม่ชอบต่อข่าวสารและข้อมูลของบุคคลอื่น

ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้วางหลักรับรองสิทธิของบุคคลผู้เป็นเจ้าของข่าวสารและข้อมูลหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวสารและข้อมูลนั้นในอันที่จะได้รู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะเนื้อหาของข่าวสารและข้อมูล โดยต้องขอตรวจดูจากนายทะเบียนเพื่อทราบว่า ผู้ใดหรือหน่วยงานใดเป็นผู้จัดเก็บรวบรวมข่าวสารและข้อมูลไว้ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์บ้าง จากนั้นก็อาจสอบถามไปยังผู้จัดเก็บข่าวสารและข้อมูลว่ามีการจัดเก็บข่าวสารและข้อมูล ซึ่งเกี่ยวกับตนหรือไม่ หากมีผู้ร้องอาจขอสำเนาข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับตนได้ ผู้จัดเก็บข่าวสารและข้อมูลจะต้องให้สำเนาเอกสารดังกล่าวแก่ผู้ร้องขอ ถ้าผู้ร้องขอทราบว่าข่าวสารและข้อมูลที่ถูกจัดเก็บมีความผิดพลาด ไม่ถูกต้อง ไม่สมบูรณ์ตรงกับความเป็นจริง ผู้ร้องขอทราบข่าวสารและข้อมูลดังกล่าวสามารถให้บุคคลหรือหน่วยงานผู้จัดเก็บรวบรวมข่าวสารและข้อมูลดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง หากบุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าวปฏิเสธคำร้องขอ ผู้ร้องขออาจยื่นคำร้องแก่นายทะเบียน หรือศาลให้ดำเนินการนั้นได้ ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้จะต้องได้รับโทษจำคุกและปรับ

ส่วนในประเทศอเมริกา กฎหมายที่ตราขึ้นในประเทศนี้จะแตกต่างออกไปจากกฎหมายที่ตราขึ้นในประเทศอังกฤษหรือประเทศในยุโรปทั้งหลาย ทั้งนี้เพราะประเทศอเมริกามีการปกครองแบบสหรัฐ ประกอบด้วยมลรัฐต่าง ๆ หลายมลรัฐแยกเป็นอิสระจากรัฐบาลกลาง ดังนั้นในส่วนกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคล จึงมีหลายฉบับ แต่ที่เป็นหลักสำคัญก็ได้แก่กฎหมายที่ออกโดยรัฐบาลกลาง ซึ่งได้แก่ "Privacy Act 1974"

งาน ของรัฐบาลกลางเท่านั้น ส่วนในภาคเอกชนจะมีกฎหมายบัญญัติคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลไว้เป็นเรื่อง ๆ ไปตามประเภทของกิจการ

รัฐบัญญัติฉบับนี้ ให้การคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลทุกชนิดไม่ว่าลักษณะของการจัดเก็บข่าวสารและข้อมูลจะเป็นไปในลักษณะใดก็ตาม ประเทศอเมริกามีได้จัดตั้งเจ้าหน้าที่คอยควบคุมดูแลดังเช่นในประเทศอังกฤษ เพียงแต่กำหนดหน้าที่ให้ผู้มีหน้าที่จัดเก็บรวบรวมข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ เช่น ต้องมีการบอกกล่าวแจ้งให้บุคคลที่ถูกเก็บข่าวสารและข้อมูลทราบถึงสถานที่จัดเก็บ และลักษณะเนื้อหาของข่าวสารและข้อมูลที่จัดเก็บอันเกี่ยวกับบุคคลคนนั้น โดยกำหนดให้จัดพิมพ์แจ้งถึงความมีอยู่และลักษณะของการจัดเก็บลงใน Federal Register การกำหนดให้ผู้จัดเก็บรวบรวมข่าวสารและข้อมูลอันเกี่ยวกับบุคคลต้องมีหน้าที่ตอบคำถามในกรณีที่บุคคลคนใดที่ถูกจัดเก็บข่าวสาร และข้อมูลนั้นได้ ต้องการทราบถึงวัตถุประสงค์ รูปแบบของการจัดเก็บข่าวสารและข้อมูล ให้สิทธิบุคคลในการที่จะแก้ไขข่าวสารและข้อมูลที่ถูกจัดเก็บให้ถูกต้องสมบูรณ์

ส่วนในภาคเอกชน เนื่องจากกฎหมายมีอยู่หลายฉบับในแต่ละประเภทกิจการ จึงกระจัดกระจายไปอยู่ในหลาย ๆ ส่วน และมีการให้ความคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลเพียงเฉพาะบางประเภทกิจการเท่านั้น อาทิ งานด้านการศึกษา สินเชื่อ ประกันภัย และจ้างแรงงาน เป็นต้น

ประเทศสิงคโปร์ จากการศึกษาแนวทางในหัวข้อ 4.3 พบว่า ประเทศสิงคโปร์เองก็เช่นเดียวกับประเทศไทยที่ยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ตราขึ้น เพื่อใช้คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรง หากแต่กระจัดกระจาย เป็นบทบัญญัติส่วนหนึ่งอยู่ในกฎหมายหลายฉบับดังกล่าวแล้วนั้น เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็อาจเนื่องมาจากระบบการเมืองการปกครองที่จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยใช้คำว่า "หน้าที่" หรือกฎเกณฑ์มาเป็นเครื่องมือในการจำกัดสิทธิ สาเหตุประการต่อมาอาจเนื่องมาจากความเจริญและการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและบุคลากรยังไม่ก้าวหน้าเพียงพอ และประการสุดท้ายอาจเนื่องมาจากการไม่เห็นถึงความสำคัญของสิทธิความเป็นส่วนตัวเท่าที่ควร

ดังนั้น ประเทศในแถบอาเซียน รวมทั้งสิงคโปร์และประเทศไทย จึงยังคงมีกฎหมาย ที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกระจัดกระจายอยู่หลายที่ ไม่เป็นระบบดังเช่นประเทศในแถบ ยุโรปตะวันตก ดังที่ได้ศึกษากันมาแล้วข้างต้น

สำหรับประเทศไทยนั้น แม้จะยังไม่มียกกฎหมายเพื่อคุ้มครองการจัดเก็บและใช้ข่าวสาร และข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคลโดยตรง แต่ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ว่า ประเทศไทยได้มีการให้ความคุ้มครองข่าวสารและข้อมูลมาแล้วแต่ในอดีต ซึ่งเป็นการคุ้มครองการเปิดเผย ข่าวสารและข้อมูลอื่นเป็นความลับของทางราชการ การจัดเก็บและการใช้ก็จะต้องกระทำโดย ผู้ที่มีอำนาจเท่านั้น

ในปัจจุบันการจัดเก็บ และใช้ข่าวสารและข้อมูลเพื่อคุ้มครองบุคคลตามกฎหมายของ ประเทศไทย มีบทบัญญัติควบคุมกระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับด้วยกัน อาทิเช่น ตามพระราช บัญญัติสิทธิ พ.ศ.2508 มาตรา 21 ซึ่งห้ามมิให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เปิดเผยข้อความหรือตัวเลขแก่บุคคลใด ๆ ซึ่งไม่มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 322-325 ว่าด้วยบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการเปิดเผยความลับ เป็นต้น

ตามบทบัญญัติข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นถึงการรับรองคุ้มครองสิทธิต่อบุคคลหรือประชาชน โดยทั่วไปเกี่ยวกับข่าวสารและข้อมูลอื่นเกี่ยวกับบุคคลผู้ซึ่งเป็นเจ้าของข่าวสารและข้อมูลนั้น ว่า จะต้องมีการจัดเก็บและใช้อย่างเป็นความลับ แต่จากบทบัญญัติข้างต้นนั้นเป็นบทบัญญัติที่ครอบคลุม ไม่เพียงพอในการใช้คุ้มครองข่าวสาร และข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งปัจจุบันมีการจัดเก็บรักษาและ ใช้โดยเครื่องมือคอมพิวเตอร์ อันเป็นระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยแล้ว

เมื่อหันกลับมามองสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน แม้ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลง การปกครองจากมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ซึ่งให้สิทธิประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง บ้านเมือง แต่ตามความเป็นจริงแล้วสังคมไทยยังมิได้ให้สิทธิ เสรีภาพแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ ตามระบอบประชาธิปไตย แต่ยังคงระบบการปกครองแบบเจ้าขุนมูลนายอยู่ ซึ่งจะเห็นได้จาก การใช้อำนาจของบุคคลผู้มีอำนาจกระทำต่อบุคคลผู้ด้อยอำนาจหรือประชาชนทั่วไป สังคมไทย

นั้น ยังคงไม่ยอมรับรองคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเท่ากับในสังคมตะวันตก เช่น ประเทศอเมริกา อังกฤษ หรือประเทศในยุโรป เป็นต้น จะเห็นได้จากสภาพสังคมที่เน้นคำว่า "หน้าที่" มากกว่า "สิทธิและเสรีภาพ" ซึ่งในสังคมตะวันตกจะเน้นความสำคัญในเรื่องสิทธิของบุคคลควบคู่ไปกับหน้าที่

นอกจากนี้สังคมไทยมักจะเน้นหน้าที่ของบุคคลที่มีอยู่ต่อประเทศหรือส่วนรวมเสมอ ๆ มักจะได้ยินคำกล่าวที่ว่า "เพื่อประโยชน์สุขหรือความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ" อันทำให้เห็นว่า ความมั่นคงปลอดภัยของชาติต้องมาก่อนเสมอ ซึ่งถ้าหากเน้นจนเกินความจำเป็นก็จะเป็นตัววิครอนสิทธิเสรีภาพของบุคคลได้

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัว อันเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ในสังคมตะวันออกยังห่างไกลจากสังคมตะวันตกอยู่มาก โดยในแถบยุโรปตะวันตกจะให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากกว่าการจำกัดสิทธิ ฉะนั้น ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป จึงมีการตราบทบัญญัติขึ้นมาเพื่อคุ้มครองความเป็นส่วนตัวอันเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งในประเทศแถบเอเชีย ส่วนใหญ่ยังไม่มีปฏิญญากับบทคุ้มครองความเป็นส่วนตัวนี้เท่าใดนัก ทั้งนี้ อาจจะมาจากสาเหตุในระบบการเมือง การปกครอง วัฒนธรรม ตลอดจนความล้าหลังในพัฒนาการด้านเทคโนโลยีเครื่องมืออันทันสมัยก็เป็นได้

แต่ก็มีได้หมายความว่าประเทศส่วนใหญ่ในแถบเอเชีย รวมทั้งประเทศไทยจะไม่เห็นความสำคัญในการให้ความคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวอันเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล จริงอยู่ อาจจะมีบางประเทศที่ไม่ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวนี้ แต่สำหรับประเทศไทยแล้วให้การรับรองคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวแล้วในเบื้องต้น ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้วางบทบัญญัติไว้